

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Srčna antanta - rediviva

Ze pred časom smo si zastavili vprašanje, ali je mogoč oborožen spopad med Jugoslavijo in Italijo, ali bi Velika Britanija v ta spopad privolila ter ali bi podpirala v vsakem slučaju italijanske težnje na obalah Sredozemskega in Jadranskega morja. Dali smo si odgovor, da je treba vzeti angleško politiko s stališča njenega velikega imperija, ki je v bistvu kolonialno gospodstvo in stališča njene konkurence z moderno, vojaško, finančno in politično nadvse močno veselilo — Združenih držav Severne Amerike. S tega stališča presojano je moralo biti jasno, da je Angliji v prvi vrsti za njeno lastno veliko politiko, da Anglija s svojo ogromno močjo še nikdar ni dopustila ne krajevnega, ne splošnega krvavega meteža, dokler ni bila sigurna srečnega izida v istem smislu, kakor si ga je želela sama in zgodovina dokazuje, da so se zadnji veliki spopadi vršili ali izključno v znamenju dovoljenja od njene strani, ali pa gotovih združenih držav proti njej. Povdarili smo dalje, da trenutna situacija doma in v kolonijah Angliji pod nobenim pogojem ne diktira bojne spopada. Doma je brezposelnost, je carinska vojna, so težave angleškega industrializma, ki še v nobeni panogi ni dosegel predvojnega stanja. O njenih kolonijah pa ne moremo trditi, da bi bile mirne, kaj šele, da bi Veliko Britanijo v vsakem oziru podpirale. Dogodki na Kitajskem so svarilen prst; Egipt se nahaja kvečjemu v stanju revolucionarnega prava, nadvse važna pa je posledica nove spremembe angleške ustave, po kateri so dominijoni postali vsaj dejansko, če ne pravno popolnoma samostojne edinice, kar se je čutilo v zadnjem času o priliki debate, kdo naj podpiše v imenu angleškega imperija Kelloggov pakt in se je k samostojnemu podpisu za svojo domovino takoj oglašila — Kanada. Če samo te vidike vzamemo v poštev, nam mora biti jasno predvsem dvoje dejstev: prvič, da je brezpogojen mir v posebnem interesu Anglije same in drugič, da je razumevanje angleške politike možno le, če imamo pred očmi njen svetovni imperij, ki ima svojo svetovno politiko in ki se za razne malenkosti, razen v časopisju, ne briga; kajti le s tega stališča nam bo razumljiv velikanski dogodek angleško-francoskega sporazuma o vojni moči obeh držav in vehementni napad od italijanske strani, ki z uradnega mesta zavrača ta sporazum, ker da ni na podlagi sporazuma možna kakršnakoli debata o razorožitvi. Le na ta način nam bo dalje mogoče razumeti razburjenje v Ameriki, rezerviranost v Nemčiji, nevoljo v Rusiji; nam bo razumljiva trditev, da gre vkljub povojni očitni angleško-francoski konkurenci za zopetno potrditev »Srčne antante«, ki je vzela nase in izbojevala svetovno vojno; da gre za dalekosežno zunanje-politično preorientacijo, da je celo ne baš netaktno francosko zunanje ministrstvo odločilo objavo te pogodbe.

Kaj je koncem koncev ozadje nove diplomatske akcije? Smelo lahko trdimo, da imata angleška in francoska diplomacija dvoje gesel: Mir Evropi in restavracija Evrope ter krajev, ki so bili desetletja in stoletja zvezana z njeno usodo, da te Evrope ne požre diktat vašingtonskega dolarja. Ni zanikati, da je bilo v Evropi dvoje diplomacij: Angleška in francoska zlasti, odkar je bila v zadnjem času ruska popolnoma potisnjena ob steno. Ni zanikati dalje, da je Evropa, razdeljena po zadnjih mirovniških pogodbah, nudila vsaki teh diplomacij bogato polje medsebojnega tekmovanja z velikim vprašanjem, komu gre pravzaprav vse to v korist. Bila je podana nevarnost, da se zlasti države, ki še nimajo lastne tradicije, preenostransko orientirajo in, bodisi v defenzivi, bodisi v ofenzivi, započno sovražna dejanja. Tudi politična lega, vprašanje gospodarske vzajemnosti, odprava carinskih zaprek, ki naj dvigne posamezno gospodarstvo, da bo prospevalo tudi gospodarstvo veselo — vse to se ni moglo rešiti, če je harmonija morala odstopiti tla medsebojnemu tekmovanju obeh glavnih veselih zatem, kdo naj ima več vpliva. Priznati pa moram na drugi strani, da je znala spretna diplomatska taktika zunanega ministrstva v Washingtonu izrabiti dogodke in se zlasti denarno vgnezdila vsepovsod. Dovolj je, da pokažemo na državnih posojila, ki so jih najele evropske države v Ameriki; zadostuje, da spremljamo vesti, ki pravijo, da je dolar zašel v zasebna industrijska podjetja. Povdariti pa je pri vsem tem — morje, kjer je Amerika postopoma spodrinjala evropski vpliv. Znano je, da je zgradila mnogobrojne linijske proge, odkoder hoče pregnati v prvi vrsti angleško, a nič manj

Vlada dobila popolno zaupnico

r Belgrad, 11. avg. ((Tel. »Slov.«) Deklaracijska debata se je danes končala. Trajala je skoro štiri dni. V glavnem je potekla precej mirno. Ugotovila je: 1. da vlada med strankami vladne koalicije popolno soglasje, da vlada popolna enotnost v pogledu na državne potrebe; 2. da imajo ne samo stranke vladne koalicije, marveč tudi stranke opozicije vsestransko zaupanje do predsednika vlade. V kolikor je kritika opozicije ostra, se ta kritika ne nanaša na sestavo vlade g. dr. Korošca, marveč na dosedanje režime. Opozicija je porabila to priliko deklaracijske debate, da pokaže na morebitne nedostatke, ki so se dogajali za časa dosedanjih režimov in je hotela s tem vladi dati na znanje, da te in nekatere stvari popravi. Jasno je, da bo vlada vpoštevala vsako pametno kritiko, v kolikor je kritika upravičena in ni morda samo plod neobjektivnosti opozicijske kritike. Pri glasovanju je ogromna večina narodne skupščine glasovala za zaupnico vladi g. dr. Korošca, ki bo sedaj, oprta na zaupanje narodne skupščine, lahko se še bolj posvetila poslom, ki so tako potrebni.

...

Skupščinska seja se je pričela precej pozno radi tega, ker se je pred sejo vršila konferenca voditeljev parlamentarnih skupin. Kot prvi je nadaljeval svoj govor nemški poslanec dr. Hans Moser, ki je v podrobnostih navedel zapostavljanje nemške manjšine. Navajal je slučaje, posebno iz upravne prakse v Vojvodini, in skušal na tej podlagi dokazati, da je nemška manjšina zelo zapostavljena ter da se nemškemu prebivalstvu godijo velike krivice. Posebno je govoril proti belgrajskemu časopisju, ki prinaša samo senzacije in prepire v parlamentu, konstruktivnega dela pa ne beleži. Tako belgrajsko časopisje ni niti zabeležilo govora dr. Krafca, ki je trajal štiri ure. Dr. Moser je odgovarjal poslancu Vesenjaku, posebno kar se tiče slovenske manjšine na Koroškem. Svoj govor je končal z izjavo, da ne more glasovati za zaupnico vladi.

Nato je govoril zemljoradniški poslanec Vranešević, ki je govoril o sestavi vlade. Mnenja je, da je tudi ta vlada stara Vučkovičeva vlada, zato ne pričakuje veliko dobrega od nje. Posebno se pritožuje nad težkim stanjem v Bosni, govori o bosanskih kmetih, ki so bili za zedinjenje s Srbijo in o težkem razočaranju, ki so ga doživeli največ od strani vladnih strank.

Poslednji je govoril zemljoradnik Vujić. Ostro je kritiziral upravno uradništvo v Vojvodini in Srbiji. Niti srbski niti hrvatski niti slovenski zemljoradniki niso od zedinjenja dobili tistega, česar so se nadejali. Vzrok vse nevolje v naši državi je slaba notranja politika in uprava, posebno v Vojvodini. Današnja birokratska uprava ustvarja samo razredinjenje. Izjavlja, da bo glasoval proti in poziva narodno skupščino, da glasuje za nezaupnico vladi.

Po Vujićevem govoru je dobil besedo radikal Milašinović, ki je v imenu vladne

večine predlagal sledeč prehod na dnevni red: »Čuli smo deklaracijo vlade in debato o njej. Narodna skupščina sprejema na znanje izjavo, ki je izražena v deklaraciji in izraža vladi zaupnico ter prehaja na dnevni red.« Predsednik vlade g. dr. Korošec pravi: »Sprejemam ta predlog zaupnice za prehod na dnevni red.« Vladna večina ploska. Ob ploskanju in živahnem aklamiranju predsedniku vlade se je sprejela zaupnica vladi. Proti so glasovali samo Nemci in zemljoradniki.

Nato se je prešlo na tretjo točko dnevnega reda, na razpravo o mednarodnih konvencijah o prevozu potnikov, prtljage in blaga na železnicah. Te konvencije so bile sklenjene v Bernu 23. okt. 1924. Po kratkem ekspoziciji železniškega ministra Staniča, ki je v kratkih potezih naglasil potrebo teh konvencij, se je vršilo glasovanje, ker se ni nihče prijavil k besedi. Za je glasovalo 156 poslancev, proti pa devet.

Puniša Račić izročen sodišču.

Naslednja točka je bilo poročilo imunitetnega odbora o izročitvi Puniše Račića sodišču. K poročilu se ni nihče oglašil k besedi. Pri glasovanju je bilo soglasno sprejeto, da se Puniša Račić izroči sodišču.

Ker je bila ura že dve, se je seja prekinila. Prihodnja se vrši v ponedeljek. Nadaljuje se sedanji dnevni red, kateremu se dodajajo sledeče točke: 1. Razprava o netunskih konvencijah, 2. razprava o konzularni konvenciji med Jugoslavijo in Poljsko, 3. razprava o pravni konvenciji med Jugoslavijo in Poljsko, 4. razprava o trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Grčijo in 5. razprava o poročilu imunitetnega odbora o izročitvi Jovanovića Lune in Popovića sodišču. Ta dnevni red je skupščina sprejela.

Zagreb že odklanja Pribečevića

ž Zagreb, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Ob 11.25 se je začela spominska seja zagrebskega občinskega sveta. Seja je bila dobro obiskana, galerije so bile prenapolnjene. V odsotnosti župana je otvoril sejo podžupan Majer, ki je v daljšem govoru hvalil zasluge Radića, ki je bil član mestnega zastopstva. Imenoval ga je voditelja in učitelja, ki je zedinil vse Hrvate. Predlagal je žalno izjavo, v kateri se govori o krvavih dogodkih v skupščini, ki da so bili že dolgo prej pripravljeni in da se je preko Radića streljalo na ves hrvatski narod. Ta zločin je samo nadaljevanje vseh preganjanj in dokazuje, da so potrebne spremembe, najmanj pa revizija ustave. Vara se, kdor misli, da bo smrt Radića razsulo hrvatske misli. Posebno pa se je opazil oni del izjave, v katerem se vsaj indirektno obsoja Pribečević. Izjava namreč pravi: »Iz teh razlogov to mestno zastopstvo izraža najprej zgražanje nad vsem takim razruševalnim delovanjem, ki se je od leta 1918 pa do sedaj vršilo nad hrvatskim narodom.« To se nanaša na Pribečevića, ki je od

leta 1918 nadalje največ žalil Hrvate. Da se ta pasus nanaša na Pribečevića, je jasno tudi iz dejstva, da je stilizacija izjave predlagala večina, v kateri imajo odločilno besedo frankoveci in federalisti, ki so nepomirljivi nasprotniki Pribečevića. Končno se izraža najodločnejša soglasnost z vsem hrvatskim narodom.

Vsi zastopniki kličejo trikrat: »Siava mu!« Sklene se, da da mesto Zagreb začasen grob v arkadi št. 1. Dalje, da hrvatske oblasne skupščine in Zagreb nosijo pogrebne stroške, da mesto položi venec na grob, da se občinski zastop z županom na čelu, ki je brzojavno sporočil svoj prihod, udeleži pogreba.

Se že lasajo med seboj

ž Zagreb, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Včeraj so prišli v javnost sklepi tako zvanega medklubskega odbora nekaterih hrvatskih omladinskih društev, ki je napovedal bojkot vsem knjigam, časopisom in časnikom, ki so tiskani v cirilici. Ta sklep se smatra kot akt hrvatske mladine,

ki je naperjen ne samo proti Belgradu, ampak tudi proti Pribečeviću. Zato je nek zagrebski list, ki je vsekakor bliže Pribečeviću, pod naslovom: »Mladina, ne nasedaj!« priobčil članek, kjer opominja, da bodo vsi ti sklepi naredili prepad med Hrvati in prečanskimi Srbi. Članek je izzval razne komentarje in ne bo niti malo pripomogel k dobrih odnosom med raznimi skupinami KDK.

Kaj bo z Radićevo stranko

ž Zagreb, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Danes je drugi dan, kar leži Radić na mrtvaškem odru. Ljudske množice prihajajo v še večjem številu, da vidijo zadnjikrat svojega voditelja. Po vsem Zrinjcu se neprestano vije dolga povorka, ki čaka, da pride na vrsto za pokopitev.

Kot današnji važnejši dogodki so bili: seja zagrebskega mestnega zastopstva in spominska seja zagrebske oblasti. Ljudstvo z dežele prihaja v Zagreb v vedno večjem številu, glavne mase pa je pričakovati jutri. Prijavljene so delegacije iz najoddaljenejših hrvatskih krajev, tako celo iz Boke Kotorske, razen tega povzljajo zagrebski listi vsa društva in korporacije, da pridejo korporativno na ta pogreb.

Neprestano se tvorijo kombinacije, kaj nam bo prinesla bližnja bodočnost. Vsekakor je očitno, da navzlic vsem momentom sloge in kljub temu, da so zbrani skupaj skoro vsi Hrvati, to razpoloženje ne bo ostalo trajno. Ko človek govori z ljudmi, ki pripadajo raznim skupinam, vidi med njimi veliko razliko. — Vsakdo se nadeja česa drugega, po večini pa imajo pretirane in neizvršljive nade. Ta dojem še jače deluje na fantazijo širokih mas, ki pričakujejo nekaj velikega, najmanj pa bodočo neodvisnost, katero smatrajo že za gotovo dejstvo. Pri Pribečevićevih pristaših je zelo mučno razpoloženje, ker jim nikakor ne prija ta skrajni hrvatski radikalizem. Preveč jim je padalo v oči, ko je neki list s posebnim užitkom objavil avtobiografijo pok. Radića, v kateri on v par mestih napada Pribečevića. Tudi med širšimi sloji odnošaji niso tako razčiščeni. Iz province prihajajo glasovi o razcepkih. V Dubrovniku n. pr. vlada med člani HSS razdor, ki bi lahko nastal velik. V Šibeniku je tudi borba za mesto župana. Sodi se, da to psihološko razpoloženje ne bo trajalo dolgo in da se bodo zopet razstali oni, ki so si do včeraj še bili nasprotni. Posebno med radikalnimi Hrvati se nikakor ne sprejema stališče samostojnih demokratov.

„Novosti“ postavljene na laž

r Belgrad, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Zagrebske »Novosti« so pod naslovom »Tajnosti Rističevega kovčka« prinesle vest, da je bil inspektor notranjega ministrstva v Zagrebu takoj po atentatu in to vest komentirajo tako-le: »Ta gospod je inspektor notranjega ministrstva in je »slučajno« bival v Zagrebu ter je takoj zgodaj zjutraj vedel, kaj se je zgodilo z Ristovičem. Ker je vedel, da bo pri njem lahko našel take spise, ki bi kompromitirali, je šel na svojo roko v bolnico.« Take trditve zagrebskih »Novosti« v citiranem članku notranje ministrstvo odločno dementira in ugotavlja: »V Zagrebu niti pred atentatom, niti za časa atentata niti po atentatu na Ristovića ni bil niti noben inspektor, niti noben uradnik notranjega ministrstva s takim ali sličnim nalogom.«

Kraljev venec Radiću

r Belgrad, 11. avgusta. (Tel. »Slov.«) Danes so odpotovali v Zagreb štirje podčastniki kraljeve garde, ki so nesli velik kraljev venec, da ga položijo na oder pokojnemu Stjepanu Radiću. Lovorov venec je iz čistega srebra. Na trobojnici je napis: »Stjepanu Radiću — Aleksander«.

tudi druge trgovinske mornarice. Državni proračuni Združenih držav izkazujejo ogromne postavke za nabavo vsakovrstnega brodogra in zdelo se je, da amerikalnemu imperializmu ni mogoče določiti mej, zlasti še, ko se evropske države, ki naj kaj pomenijo, tako srdito med seboj napadajo. Kot rdeča nit se vleče ameriško izrabljanje angleško-francoskega nasprotstva v vprašanju, koliko sme imeti vsaka država oborožene moči. Leto in leta se niso mogli dogovoriti in leta in leta je gradila Amerika naprej ter terjala svoje dolgovne nazaj. In ravno, ko naj bi bila ameriška diplomacija slavila dva svetovna dogodka: zmago na Kitajskem in podpis Kello-

vega pakta v Parizu, je treščila v svet novica o angleško-francoskem sporazumu, se pripravljajo skupni manevri francosko-angleške armade, je dano znamenje, da se za druge malenkosti in homatije državic gleda odslej naprej s skupnega gledišča.

Francosko-angleški sporazum bo vsekakor prijetno odjeknil tudi v jugoslovanskih srcih. Prvič zato, ker je prenehalo neprestano vznemirjanje, kaj bo storila Italija, kaj bo še zahtevala od nas, kako se bo zadržala Anglija in ali bi bila francoska pomoč brez Anglije zadostna. Nadalje vidimo v njem jamstvo, da se hoče ohraniti obstoječe stanje, kar pride zopet pri naši državi prvovrstno v po-

štev. Drugič pa vidimo v sklenjeni pogodbi velik vzgojno-političen moment. Podan nam je dokaz, kako veliki narodi urejujejo velike zadeve, kako se znajo veliki narodi odreči drugovrstnim lastnim interesom, če je skupni veliki interes v nevarnosti in morda najvažnejše: Pred seboj imamo dokaz, da ima svet več drugih skrbi, kakor pa gledati in si glavo beliti s spori med jugoslovanskimi narodi, z drugimi besedami, da danes še nikakor nismo vkljub senzacionalnim dogodkom v naši državi — središče sveta! Naj nas torej dogodki okrog nas ne najdejo samo v vase zaverovanih in nepriljubljenih!

Socijalisti v Bruslju

V Bruslju zboruje socialnodemokratska internacionala. Če vzamemo število evropskega socialnodemokratskega organiziranega delavstva in njegov vpliv, bi morali prisoditi temu zborovanju na vsak način velik pomen. Saj imajo socialisti v nemški državi osrednjo in večino pokrajinskih vlad v svojih rokah; drugod pa so bodisi v močni opoziciji ali pa kot vladni člani močno udeleženi pri vodstvu sodobnega javnega, gospodarskega in političnega življenja. Število njihovih volivcev gre v milijone. Enako število najrazličnejših strankarskih ustanov. Bilance njihovih gospodarskih organizacij gredo enako v milijarde. Vpliva socialne demokracije na današnje življenje torej ni odrekati.

Zdi se pa, da je važnost sodobnega socialističnega internacionalnega kongresa v Bruslju manjša kot bi jo pričakovali pri sedanjih nalog delovnega človeka, kot delavca, organiziranega predvsem v socialnodemokratskih strankah. Ravno dejstvo, da je bila socialna demokracija v mnogih državah neposredno po vojni gospodarske oblasti, ko naj bi praktično izvedla tolikrat našete in začetane nauke svojega socializma in dejstvo, da je tudi trenutno vržena v nemalo državah v prakso, kjer jih enako še lahko udelevi, ravno to dejstvo je postavilo na zborovalce v Bruslju velikanski vprašaj. Ne moremo zanikati, da bi predmet njihovega zborovanja ne bil aktualen. Priznamo, da se trudijo govorniki priti v sodobnih političnih vprašanjih na jasno. Na umu imamo zlasti vprašanja, ki zadevajo posredno ali neposredno vse evropske države: Obstoj ali neobstoje diktature fašizma in boljševizma, obstoj ali neobstoje demokracije; izpraznitev Porenja, vprašanje kolonij, vprašanje evropskih reparacij, vprašanje oboroževanja in razoroževanja? Vse to je en sam velik problem, s katerim se mora baviti v prvi vrsti delovni narod, pa naj bo organiziran že v katerikoli stranki in vse to bo v glavnem izbrpalo predmet socialnodemokratskega zborovanja, tako da bodo izostale ali pa vsaj stopile v ozadje debate o notranjih programih posameznih strank. Nastane vprašanje, koliko pomenijo njihove resolucije v gornjih točkah korak naprej in v koliko so le akademično-teoretskega značaja.

Zgodovina povojne socialne demokracije nudi v praktičnem življenju dvoje bistvenih sprememb. Njihova internacionala je dejansko le platoničnega značaja in drugič, socialna demokracija se je iz zagovornice diktature prelevila v zagovornico demokracije. Če trdimo, da je internacionala le formalna, ne krivimo s tem socialne demokracije, da bi bila ona sama kriva, da se je državno in ljudsko življenje ponarodilo. Geslo svetovne vojne o samoodločbi narodov in z njim v zvezi nastanek novih držav je vrglo tudi mednarodno organizirano delavstvo v nacionalni tabor. Tako so češki in nemški socialisti, da o drugih niti ne govorimo, hočeš, nočeš, morali priznati, da je v samostojnih državah, obstoječih republikah, dosežen tudi ideal po samostojni državi stremečega delavstva, da vidi socialna demokracija v novostvorjenih državah svojo domovino in dom. Vprašanja praktične politike, v kolikor so zadevala tudi socialistične ministre, so narodno orientacijo njihovega organiziranega delavstva le še podkrepila. Nam se zdi to samoočebno umevno in realno in zato tudi ne štejemo v zlo, če se na tem kongresu misel internacionala ne kuje v nebesa.

Važno pa se nam zdi podčrtati novo parolo, ki je iz diktature proletariata prešla v splošno demokracijo. Ni dvoma, da je ravna praktično življenje, v katerem je povojna socialna demokracija morala sodelovati, prisililo njihove teoretike in praktike k spoznanju, da je trajna diktatura nemogoča. Zlasti nemške skušnje so nagnile sodobnega ideologa Kautskyja, da je celo literarno zastopal tezo o demokraciji in ne socializaciji kapitala. Vendar pa vidimo glavni povod za te preorientacije v tem, ker socializem ni imel izobraženih mas, ki bi na mestu odišlih politikov in gospodarjev mogli vrteti kolo evropske družbe, ne da bi zastalo, ki bi mogli v vprašanjih politike in tehnike nadomestiti dosedaj vladajočega meščana, buržuja, ne da bi se izpostavili lakoti. Dalje pa v tem, ker je socialna demokracija, živeča v praksi, morala bojeviti boj na nož z boljševizmom na vzhodu in fašizmom na jugu ter morala njima nasproti postaviti nekaj, kar ni bilo ravno diktatura. Nič čudnega, če je bila to parola demokracije in če se je sedanji kongres istovetel z izvajanjem italijanskega in ruskega socialnodemokratskega emigranta.

Pri vseh teh resolucijah o popolni razorožitvi, o miru med narodi, o vojni napram vojni, o odpravi smrtni kazni za politične zločine, o takojšnji izpraznitvi Porenja, o primerno urejenem plačevanju reparacij, bo pokazala naravno prakso, koliko je dati in koliko se dajo te resolucije dejansko izvesti. Vandervelde je bil n. pr. dolgo časa belgijski zunanji minister; francoski socialisti imajo v raznih odborih v Zenevi svoje odlične predstavnike; angleška delavska stranka je imela nekaj časa angleško vlado v rokah; njihov prišta je nemški kancler. Polja torej dovolj, da se tudi na uradnih mestih poskuša, ali se je moralo poskušati udeležiti sodobni program.

S stališča svetovnega ali vsaj evropskega miru pa bodo ta prizadevanja nedvomno mnogo doprinesla k splošnemu pomirjenju, če se

Sklep socialističnega kongresa

v Bruslju, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Na socialističnem kongresu je bila sprejeta resolucija o vprašanjih vojne in razorožitve, v kateri se nahajajo sledeča glavna načela: Cilj socialistične delavske internacionala je popolna razorožitev na kopnem, na morju in v zraku brez razlike med zmagovalci in premaganci. Delavske stranke morajo v svojih državah izposlovati zakone, ki izključujejo vsako vojsko ali industrijsko mobilizacijo, preden se kak mednarodni konflikt ne predloži Društvu narodov ali kak drugi instanci v svrhu mirne rešitve. Razorožitev more samo tedaj služiti miru, če ni enostransko po zmagovalcu naložena premaganecu. Mednarodni razoroževalni dogovor mora učinkovito preprečiti tekmovalno oboroževanje. Države smejo imeti v vojskah samo majhne mirovne posadke, vojaška službena dolžnost in izobrazba se mora reducirati na najkrajši čas, število vojske se mora znižati, zaloga orožja omejiti, vojskovanje z bakterijskimi prevozi, zmanjšati se mora število težkih topov in drugega vojnega materiala in izdatki za vojsko in mornarico znižati. Zahtevati je, da se ustanovi mednarodna in narodna kontrola proizvodnje, trgovine in transporta vojnega materiala, da se objavijo podatki o tajnem oboroževanju, da se uvede mednarodna kontrola o izvršitvi teh omejitev. Kemična industrija se mora socializirati ali pa postaviti pod državno kontrolo. Parlamenti morajo do-

biti pravico razpolaganja z vojsko in mornarico in brez sklepa parlamenta se ne sme izvršiti nobena, niti delna mobilizacija. Vojska se mora demokratizirati in prepovedati vzdrževanje fašistične oborožene milice in obrambnih organizacij. Izvršitev te prepovedi mora biti pod mednarodno kontrolo. Končno je kongres soglasno sprejel sklep proti smrtni kazni.

Na današnji zaključni seji socialističnega kongresa je prebral Vandervelde veliki manifest na delavce vsega sveta. O Kellogovem paketu govori manifest, da vsebuje sicer neomejeno odpuščanje vojne, ki pa bo vsled pridržkov raznih vlad in radi izključitve Sovjetske Unije pomankljiv in bo ostal mrtva črka, če se delavec ne združijo, da potem, ko si priborijo politično moč, razširijo Kellogov pakt brez izjeme na ves svet.

Kar se tiče dogodkov v Šantungu in Nankingu, pravi manifest, da je proletarijat vzhoda doživel iste krvave skušnje, kakor evropski proletarijat prejšnjega stoletja. Manifest se izreka proti kongresu komunistične internacionala, ki izjavlja, da je obnovev kapitalistične vojne neizogibna in da ta vojna daje novo upanje za svetovno revolucijo. Blaznost je, stavljati upanje delavskih mas na novo vojno. — Utemeljitev manifesta je prevzel Otto Bauer z Dunaja, ki je tudi izjavil, da je upanje boljševizma na novo vojno zločin na proletariatu.

Zakaj se ne izprazni Porenje

v London, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Diplomatski poročevalec »Daily Telegrapha« objavlja senzacionalna rakitja o diplomatskem delovanju nemškega zunanjega ministrstva v zadnjih tednih v vseh evropskih glavnih mestih, da bi se pospešila izpraznitev Porenja. Nemčija je dobila iz Pariza odgovor, da je Francija pripravljena izprazniti Porenje, če Nemčija pripusti učinkovito in trajno mednarodno kontrolo demilitariziranega Porenja in če stori potrebne ukrepe za skorajšnji mobilizacijo bistvenega dela Dawesovih bonov. Belgija se je izjavila solidarno s francoskimi zahtevami in je zraven še zahtevala, da ima Nemčija plačati odškodnino za izdanih 7 milijard frankov v papirju, katere je nemška vojaška uprava v času zasedbe Belgije izdala s prisilnim kurzum. Italijanska valda pa je s svoje strani sporočila, da se ne pusti izključiti od razprave o remskem problemu, ker izpraznitev Porenja pred terminom, ki je določen v mirovni pogodbi, ni samo stvar držav, ki so Porenje zasedle, temveč vseh

glavnih zaveznikov. Italijanska vlada bo skušala, da bo za vse konvencije, ki jih bo Nemčija morda dobila od Francije ali Belgije, skušala dobiti obvezne nemške izjave, da se Nemčija ne samo odreče formalno in materialno priključitvi Avstrije, temveč da bo tudi v Nemčiji preprečila vsako tozadevno agitacijo.

»Echo de Paris« piše, da je tudi on na podlagi londonskih in bruselskih poročil v posesti informacij, da je nemška vlada sklenila veliko diplomatsko ofenzivo za izpraznitev Porenja in da je bilo dr. Stresemannu dano pooblastilo za kompenzacije, pri čemer pa so mu naložili dve omejitvi, da se izpraznitev ne sme spraviti v zvezo z vprašanjem vzhodnih mej in da se Poljska v to vprašanje ne sme vmešavati. Dalje Nemčija ne želi, da bi namesto vojaške zasedbe nastopila trajna vojaška kontrola. Razen teh omejitev pa ima dr. Stresemann popolno svobodo, da se razgovarja s Francijo o političnih in gospodarskih koncesijah.

Devet let nemške ustave

v Berlin, 11. avgusta. (Tel. »Slov.«) Danes se je po vsej Nemčiji slovesno proslavila deveta obletnica nemške republikanske weimarske ustave. Državni predsednik Hindenburg je prisostvoval slavnosti v parlamentu, kjer je v imenu vlade imel slavnostni govor bivši pravosodni minister dr. Radbruch in državni kancler Hermann Müller. Sledile so vojaške parade, gledališke predstave in slavnostni sprejemi. Republikanske organizacije so v velikem številu sodelovale pri proslavi. Proslava se je izvršila po vsej državi razen nekaterih mest. Med drugimi je mesto Monakovo sklenilo že na seji pred par dnevi, da se v mestu uradno ta dan sploh ne proslavi.

Nemški ministrski svet je večeraj sprejel sklep, ki bi utegnil napraviti prosto pot za dosedaj velike koalicijske v jeseni, pri kateri bi bila upoštevana tudi nemška ljudska stranka in centrum. Zadnji nemški državni zbor je, kakor znano, proti glasovom socialnih demokratov in demokratov, sklenil, da se zgradi oklopna križarka.

Coolidge je pesimist

v New York, 11. avgusta. (Tel. »Slov.«) Coolidge je s svojega letnega bivališča izjavil, da od podpisa Kellogovega pakta ne pričakuje nobene omejitve v vojaškem in mornariškem programu Združenih držav. Pakt se sklne v svrhu preprečenja nadaljnjih vojn. Vojska in mornarica pa sta v Združenih državah samo instrument obrambe. Predsednik Coolidge je še izjavil, da nima nobenih ugovorov proti temu, če Anglija predloži Kellogov pakt Društvu narodov.

Velesejem v Solunu in mi.

v Atene, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Jugoslovanska vlada je uradno sporočila, da se bo Jugoslavija udeležila tretjega mednarodnega jesenskega velesejma v Solunu. Doslej je Jugoslavija iz političnih razlogov odklanjala udeležbo.

Otroci so zgoreli

ž Trst, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne je nastal požar v Miljah v hiši posestnika Loredana, v kateri je bila doma samo triletna hčerka, da varuje svojo osemnajstmesečno sestro. Igrala se je z vžigalicami in povzročila ogenj, ki je kmalu zajel vso hišo. Če je

ne bo ponovil zgled iz svetovne vojne, ko so nemški socialisti skoraj korporativno glasovali za vse prve vojne proračune in vojne posojila.

C-a

Poslanec Sečurov podal ostavko

r Belgrad, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Finančni odbor je imel danes sejo, na kateri se je najprej prečitalo pismo o ostavki Sečurova na mesto podpredsednika v finančnem odboru. Kakor je znano, je Sečurov že na poslednji seji zastopal stališče, da ni treba voliti novega predsednika, s čemer pa je ostal osamljen. Tudi je Sečurov sam reflektiral na izvolitev za predsednika. To je pa nemogoče, ker je to mesto dosedaj pripadalo radikalom. Radi tega največ je dr. Sečurov podal ostavko, v kateri pravi med ostalim, da je dal ostavko radi tega, ker finančni odbor ni sprejel njegovega predloga. Tako je on med drugim zahteval, da se v proračunu zmanjšajo osebni krediti. Dalje pravi v svojem pismu, da je predlagal, da se zmanjša število uradnikov, kar naj po njegovem računu prinese državi letno 450.000.000 dinarjev prihranka. Predlaga, da se drugi dohodki, kakor honorarne nagrade procentualno zmanjšajo. Ravnotako da se zmanjšajo draginske doklade uradnikom. Vse to je finančni odbor odbil. Dalje pravi, da je mnogokrat v finančnem odboru zahteval, da se pospeši delo na uredbi o reviziji pokojnin. Mnenja je, da bi se morale pokojnine urediti na ta način, da bi uradniki plačevali v poseben fond, iz katerega bi se pozneje plačevale pokojnine. Tudi tega ni finančni odbor sprejel.

Podpredsednik Mihajlovič je odgovoril dr. Sečurovu, da, četudi bi bila kaka krivda na finančnem odboru, ne more pasti na vse člane odbora. Sečurov je bil podpredsednik finančnega odbora. On je bil član večine. Če je bilo treba kaj popraviti, je lahko to izvedel v svojem klubu, v večini in odboru. Kar se tiče njega, Mihajloviča, bo podpiral vsako akcijo, naj pride s katerekoli strani. Po krajši debati se je seja zaključila.

Sečurovi ostavki ni pridejati nobenega značaja, posebno ne političnega. Sečurov je podal ostavko po splošnem mišljenju zaradi tega, ker se ni zadostilo osebnim ambicijam. Vendar pa je tekot popoldneva izjava, da ne bo vztrajal pri svoji ostavki.

Invalidski zakon je spremeniti

r Belgrad, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne je imel sejo odbor za tolmačenje člena 108, invalidskega zakona. Minister za socialno politiko Stjepan Barić je v kratkih besedah obrazložil, da je radi različnega tolmačenja tega člena prišlo do zmede. Čl. 108 so vsa ministrstva v praksi tolmačila tako, kakor ga je tolmačilo ministrstvo za socialno politiko. Le gozdarsko-rudarsko ministrstvo ga je tolmačilo drugače, radi česar je nastala zmeda. Zato je bila vlada primorana predložiti zakonsko tolmačenje tega člena, ne da bi bilo sedaj mogoče spremeniti smisel tega člena. V razpravo sta posegla zemljoradnik Lazić in poslanec Kremenčar, ki je v imenu Jugoslovanskega kluba poudarjal sledeče:

Zalibog imamo pred seboj le nalogo, tolmačiti čl. 108. Zato nam ob tej priliki ni mogoče predložiti nobene spremembe k čl. 108. In drugim členom invalidskega zakona. Toda ravno večno tolmačenje posameznih členov invalidskega zakona dokazuje, da je zakon stvarno in pravno slab. Mi smo na to opozarjali takrat, ko se je zakon sprejel. Zato smo glasovali proti zakonu, ker vsebuje polno krivic in neenakosti, ki jih je treba odpraviti. Treba je podaljšati rok za prijavo invalidov. Še bolj je treba odpraviti iz invalidskega zakona trdote in neenakosti.

Na to je odgovarjal minister Barić, ki je dejal, da se popolnoma strinja s predgovornikom in da bi bilo treba podaljšati rok za prijavo. Že v tem bi bilo treba zakon novelirati. V ministrstvu za socialno politiko se pripravljata materialja za novo k izdanemu zakonu, ker je praksa pokazala, da je zakon potreben temeljitih sprememb. K temu poročilu je treba pripomniti, da je že bivši minister dr. Gosar pričel pripravljati spremembe invalidskega zakona. Upati je, da bo mogoče spremembe izvesti že v jesenskem sešedanju. Jugoslovanski klub bo temu vprašanju za odpravo krivic in neenakosti posvečal vso odgovornost.

Dunajska vremenska napoved. Precej jasno, vroče, lokalne nevihte.

Novosadska vremenska napoved. Tiho. Malo oblačno. Lokalne nevihte, ki bodo kratke. Temperatura se ne bo spremenila.

Nov požar v Cerknici

Cerknica, 11. avg. (Tel. »Slov.«) Nocoj ob pol osmih je med silno nevihto treščilo v skedenj Otovičarja, posestnika v Cerknici št. 69. Skedenj je bil takoj v plamenih in ravno tako sosednji skedenj kovača in posestnika Šparenbleka. Oba objekta sta pogorela do tal. Na lice mesta so takoj prišli gasilci iz Dolenje vasi, ki so pričeli gasiti. Kmalu so tudi prispeli gasilci iz Dolenjega Jezera, Begunj in Rakoka. Ogenj so omejili ter preprečili širjenje požara. Pri gašenju se je smrtonovarno ponesrečil Anton Logar, mizar iz Cerknice. Iz gorečega skednja je hotel rešiti vozove. Pri tem pa se je goreče seno podrla nanj. Prepeljali so ga takoj v bolnico. Škoda je precejšna. Vendar se še ne da preceniti. Otovičarju je med drugim zgorela tudi mlatilnica in poljsko orodje, obema pa vsi poljski pridelki.

—o—

V Braziliji teče kri. V provinci Mattogrosso v Braziliji je ponovno izbruhnila resna revolucija. Ker je kabelska zveza prekinjena, še niso o revoluciji znane podrobnosti.

—o—

»Ilirija« zmagala v Belgradu. Danes se je vršila tekma med hazeno ljubljanske »Ilirije« in reprezentanco belgrajske podzveze. Tekma je končala v korist »Ilirije« 10 : 3 (4 : 2).

Slovenskemu ženstvu!

Žene in dekleta, ne pozabimo, da svobodomiselnost časopisje še vedno na najgriši način blati voditelja slovenskega naroda, ministrskega predsednika dr. Korošca.

Kdor pa sramoti našega voditelja, žali ves slovenski narod. Napovedale smo boj liberalnemu časopisju. Če pa hočemo, da bo naš boj kronan z uspehom, je treba da podpiramo pri svojih nabavkih samo naše ljudi v drugi vrsti tiste, ki ne podpirajo žerjavovskih listov.

Bodimo odločne v tem boju! Zanesimo smisel za ta boj v vsako hišo! V neki župniji na Gorenškem so se zbrale žene in dekleta in se posvetovala, kako bi uspešneje vršile boj proti svobodomiselnemu tisku. Ugotovile so, da je v celi župniji le en sam liberalen časopis. Sklenile so, da ne odnehajo, preden ne izgine tudi ta, ki dela sramoto celi župniji.

Žene in dekleta, ki nam je mar čast slovenskega naroda in se zavedamo, kaj pomeni za slovenski narod dr. Korošec, naj nam bodo v vzgled te Gorenjke in storimo tudi me tako in sicer takoj!

Mednarodna zveza katoliških delavskih organizacij

Takoj po vojni se je osnovala v Utrechtu internacionala krščanskih delavskih strokovnih organizacij. Ta zveza se je že uveljavila v mednarodnem svetu, zlasti je pripoznal njen velik pomen za svetovno delavsko gibanje mednarodni urad dela v Ženevi ter ji tudi priznal enega zastopnika v upravnem svetu.

Vendar pa so čutile delavske organizacije, ki sicer stoje na krščanskem principu, pa pripadajo raznim krščanskim veroizpovedim, za potrebno, da ustanove posebne verske mednarodne delavske zveze.

Protestantovske delavske organizacije iz Nemčije, Nizozemske, Poljske in Švice so sklicale svoj kongres 10. aprila v Düsseldorfu. Na tem kongresu je utemeljeval nizozemski delovni minister profesor dr. Slotemaker potrebo in naloge take internacionale. Na tem kongresu sta govorila tudi člana predsedstva krščanske internacionale v Utrechtu H. Amelnik in J. Haas. Potom lastne internacionale upajo, da se bodo mogli bolje in izrazitejšje uveljaviti med protestantskim delavstvom.

Katoliške delavske organizacije so pa organizirale svoj kongres v Kölnu. Ta kongres je trajal od 13. do 15. julija. Ne bomo poročali o poteku, ki je bil sijajen, ampak hočemo poudariti le nekatere glavne misli — smernice, ki so se na tem kongresu izrekle.

Dvojna skupno katoličana.

Poslanec Zoos je v otvoritvenem govoru poudaril predvsem: Naš kongres je izšel in živi iz dvojne skupnosti. Kot katoličani smo zvezani s cerkvijo in koreninimo v njeni duhovni domovini, četudi je naš materin jezik različen. Zavest skupnosti nas pa navdaja tudi kot zastopnike onih velikih plasti človeške družbe, ki so nastale v velikih industrijskih deželah. Ti deli družbe so nemirni, ker še nimajo v sedanji družbi mesta, katero jim pripada po naravi. Vzrok je razvojni narast oblik in ustanov človeške družbe preko krščanskega življenjskega nazora. Naša naloga je, da delujemo proti razkrajanju družbe, da vodimo razne družabne naprave v tej smeri, da more iz njih nastati nov ljudski red. To pa ni le naša naloga, ampak prav za prav naloga vsega človeštva.

Nravna obnova družbe po delavstvu.

Pomožni škof dr. Ham m e l s je pozdravil zborovalce v imenu kölnskega kardinala ter govoril o pomenu mednarodnega delavskega gibanja. Ideja mednarodnih zvez ni tuja, vendar se borijo te zveze največ za materialne dobrine ali pa za egoistične cilje. Naša ideja je pa vzvišenejša. Mi katoliški delavci se bomo borili za to, da se obnovi družabno življenje narodov v duhu krščanskega življenjskega nazora. Prvi borec za krščanstvo so bili iz vrst, ki se najlažje primerjajo sedanjemu delavskemu stanu. Zakaj naj bi ne šla nravna obnova sveta enaka pota? Zakaj naj bi ne bilo nositelj te obnove delovno ljudstvo?

Sicer določa sedanja zmaterializirana doba vse življenje človekovo, njegove pravne, duševne in kulturne razmere na gospodarski podlagi. Božje postavbe niso več merodajne za gospodarsko delovanje človekovo. Toda kakor gotovo ima gospodarsko življenje svoje lastne zakone, se bo vendar moralo prilagoditi zadnjemu in najvišjemu cilju človeštva, kakor je dan po božji previdnosti. V času tehničnega napredka in iznajdb hočejo človeško delavno silo zapostavljati. Toda ta je v zvezi s človekom, ki ima um in svobodno voljo, česar ne more mrtvi stroj nikoli nadomestiti. Ničje pa ne more v človeku človeško dostojanstvo bolj poudariti kakor krščanstvo, ki priznava pomen človeške delovne sile za gospodarstvo in družbo.

Markizem in krščanstvo.

Znani berlinski sociolog dr. Karl S o n n e n s c h e i n je naznačil naloge katoliškega delavstva kot socialnega faktorja. Ta je izvajal: Je že tako. Mučimo se, odkar so banke v Genovi ustanovile prvi kapitalizem. Novi rod je rasel, je iskal oblike, pa je ni našel,

tudi danes ne. Na tej obliki so delovali poleg nas tudi socialisti; poleg Kettelerja ženijski Lasalle. Toda iz drugega temelja kakor mi. Ko bi živeli iz duha sv. Frančiška, ne bi stali danes z nami v boju. Tako pa se uveljavljamo kot posebno gibanje. Oni so rojeni tam, kjer je Kristus umrl. Oni so ga videli le v krsti. V krsti državnega krščanstva, katero jih ni nikoli zajelo. Mi pa verujemo, da ni ta Kristus nikoli umrl. Kraljestvo božje, katero je ustanovil, je za nas resnica. Tako gremo z Njim svoja pota. Proti socializmu naše dobe postavljamo veliko katoliško evropsko gibanje. Krščanski socializem ni gospodarstvo. Njegov prvi klic velja gospodarstvu. Problem se imenuje: Delo in kapital. Malo povedo tisti, ki formalno poudarjajo, kapitalistični delovni način je dovoljen. Svet potrebuje vsepovsod privatno lastnino kot produkcijsko sredstvo. Krščansko socialni program zahteva več: prepojitve tehnike s Kristusovim duhom. Njeno izpremembo iz današnjega mamonizma v popolno priznanje človeškega dostojanstva. Izobesitev zastave ljubezni do bližnjega. Središče vsega mora biti človek, današnji kapitalizem se mora preosnovati v socialno idejo.

Katoliški delavec in država.

Druga pot pelje v politiko. Mi kličemo k političnemu sodelovanju katoliškega delavca v državi. To je težka pot. Politično sodelovanje v državi se mora udeleževati pod vodstvom delavskih voditeljev, ki so izšli iz delavstva samega. Demokratična država sicer želi pritegniti vse skupine, ki jo tvorijo, vendar so še mnoga vrata zaprta. Vsled tega morajo tukaj delovati najboljše moči. Država ni proti masi. Katoliški delavec, ki je soliden, trezen, delaven, bo našel svojo prenovitev ravno v državi. Toda za državo se mora delati iz idealizma in s požrtvovalnostjo. Ta miselnost mora iziti ravno iz vrst katoliškega delavstva, sicer ni vredno, da bi se imenovalo katoliško.

Kulturna misija katoliškega delavca.

Tretji klic je v kulturi. Katoliški delavec mora imeti pri njej svoj delež. Dosedaj je stal ob strani. Družabna pregrupacija še ni izvršena. Tudi problem kapitala in dela sega v kulturno sfero. Izprememba pa mora rasti iz vere, iz nedotakljivosti delovnega katoliškega ljudstva. Ta obnova predpostavlja, da smo še nezlomljivo, dejansko krščansko ljudstvo. Tak veliki in neizmerni program, kakršen je naš, se mora izvršiti le z brezpogojno odpovedjo in požrtvovalnostjo. Stanovske organizacije so dobre. Toda morajo rasti organično, morajo predstavljati novodobno dušnopastirstvo. Zavedati se moramo, da bo na svetu zmagal ali Leonov Rim ali Ljeningova Moskva. Velika doba je pred nami, sprejmemo jo z dovršeno čuječnostjo. To je smisel kölnske internacionale.

Program katoliške delavske internacionale.

Koncem zborovanja je bila slovesno proglašena ustanovitev katoliške delavske internacionale. Poslanec Joos je izročil javnosti njen program. V tem programu podčrtava novoustanovljena internacionala, da smatra gospodarske in socialne zadeve sedanosti za izgovorne in da jih presoja v zmislu okrožnic sv. stolice in škofov. Dalje pravi:

Mi ljubimo deželo in narod, kateremu pripadamo. Vsak svojega. Vendar pa smo se odločili, da si podamo roke k skupnemu delu, da pomagamo tistim, ki so ubogi na duhovnih in gospodarskih dobrinah in ki streme za novo pravico.

Se vedno razjeda milijone delavstva vseh dežel globoko nezadovoljstvo; še vedno utripa v njih velik nemir. Še vedno gori v njih hrepenenje po rešitvi iz nasprotstev, ki se rode v pezi dela in življenja.

Te delavske mase poprašujejo po smislu gospodarstva, ker zahteva službo njihovih telesnih in duševnih sil.

Vsled tega približamo iz tega kongresa sle-

Pri jutranji Toaleti
ustvarja resnično zadovoljstvo edino le
nov, močno in izbrano parfimiran nadvse
fini Elida Puder.

ELIDA PUDER

debe: Kdor postavlja na mesto božjega in človeškega smisla dela banalno idejo po zaslužku, kdor gospodari le zaradi dobička in uživanja, ta ruši smisel dela, ta izpodkopava osvobodujočo in dvigajočo misel poklica.

Katoliško delavstvo ne bo nikoli priznalo, da je kakšen gospodarski obrat čisto privatna zadeva, da je tukaj le zaradi pridobivanja in da le za ta slučaj obstoja opravičena zahteva po kruhu in zaslužku delavstva. Ne bo nikoli priznalo, da je človek v gospodarstvu, na katerega je navezan s svojo in svoje družine usodo, le orodje brez lastne vrednosti.

Katoliško delavstvo vseh dežel je trdno odločeno voditi brezobziren boj proti takemu pojmovanju gospodarstva, in sicer voditi boj zaradi človeškega dostojanstva, zaradi dostojanstva dela in njegove produktivnosti, zaradi države in človeške družbe.

Katoliško delavstvo je prepričano, da so v zagotovljeni pravici pri soodločevanju in pri soodločevanju v gospodarstvu podane možnosti za dvig in zadovoljitev delavstva. Katoliško delavstvo zahteva, da preišče organizirana družba položaj delavstva v podjetjih in obratih in da pripravi pot njegovemu sodelovanju; da povzroči paritetno zastopstvo v trgovini in obrti; da osnuje kartelne urade za kontroliranje onih pogodb organiziranega gospodarstva, ki gredo na račun splošnosti.

Cilj, ki ga zasleduje katoliško delavstvo,

je jasen. V zvezi s krščanskim delavstvom vsega sveta zahteva za meznega delavca oni plus pri razpolaganju materialnih dobrin, ki omogoča njegovi eksistenci trdni temelj, večjo sigurnost in kulturno življenje. Mi priznavamo smotreno gospodarsko politiko kakor tudi zahtevamo, da se vodi konsum pod vplivom morale.

Stem, da se trudi katoliško delavstvo za zboljšanje gnetnega položaja delavstva, noče pomnoževati števila onega tipa delavstva, katero smatra brezmejno utešitev svojih želja in potreb za glavni cilj. Naš cilj je višji: Obnovitev gospodarstva in življenja v luči idealov, kateri jamčijo v preteklosti, v sedanosti in v prihodnosti za srečo in blagostanje vseh stanov in narodov.

Potom stanovske organizacije k novim, boljšim oblikam in redu družabnega življenja — to je naša parola.

Izvor našemu delovanju je vekovita resnica našega katoliškega krščanstva. Naša sila je ljubezen in pravica. Naše zaupanje temelji v veri v božje vodstvo tudi sedanje dobe, dobe tehnike in civilizacije.

Sedež katoliške delavske internacionale je v Utrechtu. Tudi vodstvo je že izvoljeno.

S tem, da si je izbrala za svoj sedež Utrecht, hoče dokumentirati, da hoče voditi svoje delovanje le v zvezi s krščansko delavsko internacionalo.

Janko Mlakar:

Moj radio

III.

»Die Geister, die ich rief...« Te besede sem bral menda v Schillerjevem Faustu ali pa kje drugje. Treba je vpoštevati, da bom 4. septembra t. l. obhajal s svojimi sošolci že 35-letnico mature...

Torej, »die Geister, die ich rief,« vzdihnem vselej, kadar prikolne pismonoša po stopnicah pod težo pisem, dopisnic, razglednic in drugih pisanj, ki jih pri meni odloži s škodoželjno tolažbo, da mi s prihodnjo pošto prinese še več.

Sedaj imam pa reklamo! Kajti kakor je tonil »Zauberberling« (ravno kar mi je zopet oživel gimnazijski spomin) v vodi, ki so jo mu nosile v duhovne spremenjene metle, prav tako gagam jaz v pisanjih, s katerimi me zasipljejo tisti, ki sem jih vnel za radio. Majo soba izgleda kakor nabiralnik za pisma. Mize, stoli, omare, postelja, tla, sploh vse je pokrito s pismi. In vsebina? Ta je v resnici (da se izrazim pesniško) — pestra.

Eni me prosijo, naj jim pošljem naslove »dobrih duš«, ki dajejo za god radioaparate, drugi mi prepričevalno prigovarjajo, naj jih jim kar sam kupim, češ, da bo to najboljše reklama za »Radio Ljubljana«; so tudi taki vmes — hvala Bogu —, ki se zadovolje že z navodilom, kako bi si lahko sami radio sestavili; dobim pa tudi pisma, v katerih me »dopisniki« in »dopisnice« prosijo, naj jim razložim, kaj pomeni beseda »radioamater« in radovedno poprašujejo, zakar imajo radioamaterji »ama-

ter« zada, medtem ko ga imajo amaterfotografi spredaj.

In sedaj naj na vse to odgovorjam, in sicer vsakemu posebej! Ako bi imel tudi pol tucata tajnikov, ali da se izrazim v uradnem jeziku, sekretarjev, oziroma sekretaric (njihovo važno službo že izraža blagoslasni naslov), bi ne bil kos temu ogromnemu delu do 1. septembra, ko se »Radio Ljubljana« slovesno otvori. Zakaj razumljivo je, da hoče takrat vsak radioamater doma poslušati na svoj radio.

Da zadovoljim vse, ki so mi že pisali, oziroma, ki že gore ali pa se bodo še vneli za radio, hočem kar v tem članku odgovoriti na vsa stavljena mi vprašanja.

Naslovov takih, ki dajejo za god radie, žal, ne vem. Sicer sem v članku II. pisal o nekem za god darovanem in prejetem aparatu, toda to »darovanje« se je zgodilo med zakonikoma. Ako si pa kdo želi take godovnice od nepoznatih, naj vzame adresar v roke. Tam ima dovolj naslovov na razpolago. Seveda, če bo našel kako »dobro dušo« vmes... za to pa ne prevzamem poročila.

Da pa nekateri zahtevajo, naj jim kar iz lastnega žepa kupim aparate, je pa naravnost nesramno, da se izrazim na način, kakor so navajene svoje ogorčenje pokazati dajanje, kadar se kak profesor tako daleč izpozabi, da ne sprejme njihovega neznanja za višek učnosti, in jim brez ozira na nežnost njihovega spola pritiska »veke«. Kaj mislijo ti ljudje, da sem pomagal kaki banki »po dileci«, ali pa da se me je »narod« spomnil ob moji petdesetletnici (ako ravno bi se bilo spodobilo, ker sem v svojem življenju gotovo razgrizel več

držal in svinčnikov, polomil več peres, polil več črnila in pokvaril več papirja, kakor pol tucata pesnikov)? Toda dosti! O tem niti besede več!

Bolj simpatični so mi pač oni, ki me v svojih pisanjih prosijo le navodil in nasvetov za sestavo radia, da bi na ta način prišli ceneje do prvovrstnega aparata. Njim pa prav rad in tudi lahko ustrezem, ker imam zlasti v tej zadevi bogate izkušnje, ki sem si jih bil nabral pri lastnoročnem montiranju antenskega stikala.

Ko mi je gospod Kajbiz napeljal anteno, mi je rekel: »Stikalo si pa pritrđite kar sami! Najprej namestite to-le leseno ploščico na steno, nanjo pa pritrđite stikalo. Na koncih obeh anten naredite zanki, jih napeljete v stikalo in privijte stema vijakoma. Nazadnje pa pokrijte vse s tem porcelanastim pokrovčkom. Stvar je čisto lahka in enostavna.«

In vendar nisem zaradi te »čisto lahke in enostavne stvari« mogel pol meseca v gore. — Kako to? Takole: »nov odstavek!

Sel sem na delo z veliko vnemo. Pripravil sem si na mizo potrebno orodje: kladivo, klešče, sveder, vijakosilnik (po domače šraubencvinger), liter arnike, zavoj bombaža in pol metra obliža.

Pojasniti moram namreč, da sem v ročnih delih jako neroden. Kadar zabijam kak žebelj, zadenem vselej med desetimi udarci vsaj v devetih slučajih prst mesto žeblija. Na žebelj pomerim, prst pa zadenem. Na nasvet prijatelja Ljotza, ki je velik mehanik pred Gospodom, sem pri neki zabijalni priliki pomeril mesto na žebelj na prst, in sem ga resnično tudi zadel, namreč prst. Zato se brez arnike,

bombaža in obliža sploh ne lotim ročnega dela.

Sel sem torej na delo, in sicer v kopalni obleki, ker sem že naprej vedel, da mi bo toplo. Najprej skušam pritrđiti leseno deščico na steno. Vijak je izprva ubogal, nato se pa odločno ustavi. Ker nisem z vijakosilnikom ničesar opravil, zavijem v vso močjo kladivo, pomerim na vijak in zadenem — palec. Akoravno sem vedel, da se taka stvar ne popravi s plesom, se vkljub temu zaženem po sobi v takih skokih, da bi bil najbolj divji galop, če bi ga z njimi primerjali, najkrotkejši menuet. Pri tem sunem z nogo z vso močjo v stol, ki je bil tako brezobziren, da se mi ni umaknil, prevrnem njega in sebe, se udarim na koleno in... Toda, da ne bo opisovanje predolgo, naj omenim le konec svojega radioamaterskega dela.

Stikalo sem slednjič srečno »montiral«. Ostale so pa samo luknjice, vse drugo je ležalo razbito na tleh. Zato je bilo pa v steklenici arnike samo še za dva prsta. bombaža za enkratno zamašenje desnega ušesa, v katerem mi radio piska, obliža je pa celo zmanjkalo.

In jaz? — No, moja malenkost je ležala na divanu, vsa utrujena in znojna, z obkladki na obeh kolenih in komolcih, ter z obliži na vseh prstih, na rokah in nogah. Res je, da ni bilo vse to poškodovano, toda odkar sem si pri neki priliki obvezal zdrav prst mesto bolnega in dajal obkladke na koleno, medtem ko mi je udarjeni komolec nemoteno otekal, si pri vsaki taki nezgodi obvežem vse prste; kajti na ta način je gotovo tudi pravi vmes.

Kdor si torej hoče sam sestaviti radio, naj najprej zabije v steno žebelj. Ako se mu to posreči brez arnike, bombaža in obliža, naj

700letnica prve belokranjske župnije

Ne redkemu popotniku se prikrade iz ust pritajen vzklík začudenja, ko po štiriminutni vožnji skozi temen predor zagleda na enkrat globoko pod seboj z zlatimi žarki solca obsejano, s temnimi gozdovi in zelenimi vinogradi poraščeno, s srebrnim pasom Kolpe presečano, v naročju gora dremajočo lepo belokranjsko deželico.

Od vsakega kulturnega središča silno oddaljena je bila ta deželica skozi dolga stoletja obsevana samo od žarkov nebeškega solca ne pa od žarkov vere in kulture. Bili so tukaj delavci v vinogradih, toda ne v vinogradih Gospodovem. Ljudstvo se ni zbiralo okoli oltarjev križanega Sina Božjega temveč pri oltarju poganskega boga Mitra v temini gozdov ob nekdanji rimski cesti. Tako nahajamo belokranjsko ljudstvo še v začetku trinajstega stoletja vdano malikovalstvu in praznoverju, neuko in v vsakem oziru zapuščeno.

Vse to je bilo dobro znano največjemu akvilejskemu patrijarhu Bertoldu, nekdanjemu hrvaškemu banu in upravitelju ogrskega kraljevstva, ki je Belo Krajino sam osebno prepoval. On je to deželico, ki je dosedaj pripadala k hrvaškemu kraljestvu, pridružil deželi Kranjski in z znamenito listino, izdano 18. oktobra 1228, ustanovil s pomočjo svoje pobožne svačinje Sofije Višnjegorske, ki je nakazala potrebne dohodke, župnijo Črnomelj. Proslava 700letnice ustnoyitve prve belokranjske-črnomaljske župnije se bo vršila letos 8. in 9. septembra z naslednjim sporedom:

SPORED SLOVESNOSTI 700-LETNICE

ustanovitve prve belokranjske-črnomaljske župnije dne 7. 8. in 9. septembra 1928.

V petek, dne 7. septembra.

Ob pol 6. uri zvečer slovesen sprejem prevzvišenega gospoda škofa. Takoj nato v župni cerkvi: Klicanje sv. Duha in litanije M. B. z blagoslovom.

V soboto, dne 8. septembra.

Ob pol 8. uri zbiranje šolske mladine v cerkvi sv. Duha, spredv v župno cerkev, slovesen nagovor in sv. maša s skupnim sv. Obhajilom. Po sv. maši podeli gospod škof zbrani mladini slovesen blagoslov.

Ob 10. uri v župni cerkvi govor: Krščanska žena in mati, nato pontifikalna sv. maša.

Ob 3. uri popoldne v Prosveti slovesna akademija.

Ob 5. uri popoldne zborovanje odsekov.

Ob 7. uri zvečer procesija z Najsvetejšim iz cerkve sv. Duha v župno cerkev, govor gospoda škofa, celonočno čiščenje sv. R. T.

V nedeljo, dne 9. septembra.

Ob 8. uri: a) v župni cerkvi slavnostni govor za moše in fante in skupno sv. obhajilo med sv. mašo.

b) v cerkvi sv. Duha slavnostni govor za tretjerejdnike in skupno sv. obhajilo med sv. mašo.

c) v Vojni vasi v cerkvi M. B. slavnostni govor za dekleta Marijinih družb in skupno sv. obhajilo med mašo.

Ob pol 10. zbiranje udeležencev pri Jakličevi kapelici, manifestacijski snrevod na glavni trg, slavnostni govor; sv. maša, ki jo daruje gospod škof; posvetitev Bele krajine presv. S. J. Nato slavnostno zborovanje: a) pozdravni nagovori, b) govor o narodno-kulturnem pomenu prve belokranjske župnije. (Med sv. mašo ljudsko petje; iste pesmi kakor otroci 8. sept.) V slučaju dežja bo sv. maša v cerkvi, zborovanje v Prosveti.

Ob 3. popoldne slavnostni nastop orlovskih organizacij.

15. avgusta Orlovski dan v Borovnici!

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Dnevna in nočna: Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkovec na Mestnem trgu. — V noči na torek: Bohine na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti.

© **Župan dr. Dinko Puc** je poslal vdovi gospej Mariji Radičevi sledeči brzojav: »Pretrsen po tragični nesreči, ki je zadela Vas in Vašo rodbino s smrtjo soproga in očeta, a ves naš narod z izgubo velikega idealnega in nadvse požrtvovalnega voditelja in boritelja mučenika Stjepana Radiča, sporočam Vam svoje najgloblje sožalje. Mestni župan dr. Dinko Puc.« — Podobna brzojava sta se odpodala tudi strankama KDK in HSS. Razen tega je župan izrazil pismeno sožalje o priliki smrti g. Stjepana Radiča gradonačelniku glavnega mesta Zagreba g. arh. Vjekoslavju Heinzlu sledeče vsebine: »Veseložalno g. arh. Vjekoslavju Heinzlu, gradonačelniku v Zagrebu. Bratski hrvatski narod je zadela s smrtjo Stjepana Radiča, enega njegovih najplemenitejših narodnih voditeljev, težka izguba. Njegova neizčrpna ljubezen do naroda, ki mu je dajala vso moč za težko politično in gospodarsko delo, ga je tesno zvezala z vsem narodom, ki bo le težko pogrešal velikega voditelja. Poleg hrvatskega naroda je težko prizadeto tudi glavno mesto Zagreb in kot našemu bratskemu mestu si dovoljujem v ime našega mesta Ljubljane izraziti naše najiskrenejše sožalje. Naj bi težke preizkušnje zadnjega časa združile obe mesti k še tesnejšemu in izdatnejšemu skupnemu delu v korist našega naroda. Blagovolište sprejeti izraze mojega najodličnejšega spoštovanja župan: Dr. Dinko Puc.«

© **Nekaj novega za ljubljanski velesejem** bo razstava živali društva Zoo. To društvo zbira živali iz slovenskih pokrajin za zoološki vrt, ki ga namerava ustanoviti v Ljubljani. Doslej nabrane živali, razen sesalcev, bo društvo postavilo na ogled posetnikom velesejma v paviljonu, kjer bo vrtnarska razstava. Razstava bo vrlo zanimiva in tudi poučna. Naj si jo ogleda vsakdo, ki pojde na velesejem!

© **Friškovej** prosimo pošto ravnateljstvo, naj bi pripelo še en pisemski nabiralnik na križišču Kette-Murnove, Ahaciljeve ter Prisojne in Bohoričeve ulice. Sedanjí se nahaja na oglu Jenkove ulice na Kette-Murnovo cesto, ki nam absolutno nič, splošnosti pa menda tudi malo koristi. — Policijsko ravnateljstvo pa naj bi dopovedalo kolesarjem, naj se po prostorih za pešce in tako zvanih trotoarjih ne vozijo, dirke pa naj bi jim vobče prepovedalo. Prav tako je peška stran ob Kolinski tovarni zelo zavzela po kolesarjih, kar naj bi prestalo. Ceste so letos skozi celo poletje nenavadno lepe in je vsak izgovor kolesarja ničven.

© **Ljubljana-Sv. Peter:** Sv. maša-zadušnica za rajnim bratom Eogenom Cuderman se daruje v pondeljek ob pol sedmih v frančiškanski cerkvi. Bratje iz odseka in njegovi prijatelji — pridimo!

© **Z razglasne deske.** Na razglasni deski mestnega magistrata je objavljen sklep občinskega sveta z dne 10. julija, da se spremeni regulacijski načrt in razširi cestišče na Poljanskem nasipu od novih stavb pa do mostu sv. Petra na 14 m širine. Načrti za to spremembo so šest tednov na razpolago pri mestnem gradbenem uradu. V tem roku so možne tudi eventuelne pritožbe. — Uvedeno je na predlog davčne administracije ediktalno stopanje v slučaju dveh ljubljanskih trgovcev. Podrobnosti na deski. — Ljubljanski davčni urad razpisuje od 14. do 20. avgusta (izvzemši praznik 15. avgusta) več dražb zarubljenega pohištva pri raznih ljubljanskih strankah. Podrobnosti na deski!

© **Poročil se bo danes na Brezovici** pri Ljubljani g. Alojz Jakl, sin našega skladatelja in glashenika, g. Antona Jakla, z gdnjo Merico Pucevo.

© **Radio Ljubljana.** Berlinska družba Telefunken, ki je zgradila domžalsko Radio-postajo, bo prihodnji teden vsak dan med 7 in 9 zvečer nadaljevala s poskusnim oddajanjem. — Od nekaterih poslušavcev so se čule pritožbe zaradi sporeda poskusnega oddajanja. Namen tega poskusnega oddajanja je samo ta, da družba, ki je postaja zgradila, preizkuša in ugotavlja tehnične lastnosti postaje, predvsem, kako daleč se čuje, s kakšnimi aparati sprejemajo poslušalci, kakšen je sprejem, kakšna je modulacija, ali so motnje, fending itd. Radi tega je razumljivo, da je spored povsem enostaven. Ko bo s 1. septembrom prevzela oddajno postajo »Prosveta« zvezec, se bo pričelo z oddajanjem celotnega sporeda, ki bo naravno odgovarjal sporedom drugih velikih inozemskih postaj. — Kakor smo zvedeli, se bodo po končanih vsakodnevnih poskusnih oddajanjih čitala poročila posameznih poslušavcev iz raznih krajev, kako so sprejemali poskusna oddajanja.

© **Češkoslovenska obec v Ljubljani** Dne 9. septembra odide naša delegacija na razstavo sodobne kulture v Brno. Udeleženci imajo ugodnosti na železnih in drugih: Opozarjamo rojake na ta izlet ter jim sporočamo, da daje podrobne informacije »Putnik«

© **»Objave« za polovično vozno ceno** dijakov. Dijakom, ki po dokončani osnovni ali srednji šoli prvič potujejo zaradi vpisa v srednjo ali na visoko šolo, bodo po odredbi generalne direkcije državnih železnic izdajala »objave« za polovično vozno, ki so predpisane v zdaj veljavni potniški tarifi. Upraviteljstva tistih osnovnih, odnosno srednjih šol, kjer so ti dijaki dokončali svoje dotedanje šolanje.

© **Pri javni borzi dela v Ljubljani** dobe delo: moški: 1 delavec za izdelovanje cementnih izdelkov, 6 kotlarjev, 10 kovinostrugarjev, 10 livarjev, 1 mehanik za pisarniške stroje, 15 pleskarjev in črkoslikarjev, 2 mizarja, 1 žagar za vencijsanko, 1 sedlar za izdelovanje torbic, 1 kurjač, 2 elektromonterja, 1 tapetnik, 4 čevljarji za sivano delo, 1 mlinar, 1 slaščičar, 5 hlapcev, 1 vodoinštalater, 5 zidarjev, 1 mlad kuhar, 3 trgovski potniki za razpečevanje kuh. predmetov, 16 vajencev. — Ženske: 1 špularica, 4 pletilke nogavic, 1 kmečka dekla, 1 frizerka, 1 bolničarka, 1 prodajalka slaščic, 1 sobarica, 1 služkinja.

Neverjetna moč

Jeskrita v malemu zavitku.
En poizkus Vas bo prepričal, da

Ženska hvala

perilo napravi snežnobelo.
V njej se perilo namoči
preko noči, za izkuhanje pa je najbolje, če se vzame

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Kdor kupuje

razglednice Slovenske straže

pomaga olajševati trpljenje bratov, nad katerimi izvaja italijanski fašizem nekrščansko, nekulturno nasilje, ki bo vsemu italijanskemu narodu v sramoto!

Nove razglednice:

Tone Kralj: »Slovo« (2 Din). Naš mladi umetnik nam je s to razglednico naslikal žalostno usodo nešteti primorskih družin, ki jih kruto nasilje preganja od domače grude in solčnega doma.

Franc Zupan: »Podgorje na Koroškem« (1.50 Din). Ta slika nam kaže lepoto naše koroške zemlje, ki so nam jo Nemci mogli vzeti le s pomočjo italijanskih diplomatov.

Zemljevid slovenskega ozemlja (1 Din), bi moral biti v vsaki slovenski hiši, da bi nas spominjal na dolžnosti, ki jih imamo do našega majhnega naroda in do naših zatiranih bratov.

V kratkem bomo imeli na razpolago tudi Zupanovo »Gosposveto«.

Zahtevajte povsod razglednice Slovenske straže!

Nabirajte nove člane!

Letna članarina	10 Din
za mladino do 21. leta	2 "
ustanovnina	250 "
pokroviteljina	1000 "

SLOVENSKA STRAŽA V LJUBLJANI
Poljanski nasip šte. 10

Maribor

□ V zadregu jih pa ne spraviš zlepa. Delavske hišice so pod streho; v kratkem se bodo oddala na podlagi posebne pogodbe posameznim prisilcem, ki jih je vse polno. Do sem je vse v redu. — Vprašanje pa je, kakšna stanovanja naj se dodelijo posameznim strankam. Kakor znano je strunjenih po več hišic skupaj v eno zgradbo; pri hišicah tipa A jih je šest skupaj, pri hišicah tipa B pa osem. Vprašanje pa je, v kakšnem delu ogromne kolonije, ki zavzema obliko četverokota, naj se posamezni prisilci namestijo. Nekateri bi namreč stanovali ob Betnavski cesti, drugi opzet na nasprotnem koncu ob planirani Magdalenski ulici itd. Za naše občinske svetnike vsekakor kočljiva zadeva; obračaj in kalkuliraj tako ali drugače, enemu se moraš zameriti najmanj. Pa niso bili naši občinski politiki niti najmanj v zadregi; prav diplomatsko so lepo zvalili preteče breme očitkov s svojih ramen na ta način, da so se zatekli k — žrebanju. Tako bo torej odločil žreb o tem, v kakšnem delu kolonije bodo posamezni prisilci dobili stanovanje.

□ Modernizacija vsepovsod. Maribor postaja fletno mestce. Občinsko gospodarstvo se namreč nahaja v rokah ljudi, ki so dokazali, da so na svojem mestu. Vsestranska gradbena delavnost, regulacije in tlakovanje cest, impozantna meljska kanalizacija, avtobusni promet — vse to in še drugo govori v dovoljni meri. Ena sramota pa je ostala in to so bila javna stranišča. Zdelo se je, da ne bomo prišli nikdar preko te sramote. Končno pa so naši občinski velmožje posegli tudi preko te sramote. Pričela se je akcija za zgradbo modernih podzemskih javnih stranišč kakor jih imamo n. pr. v Zagrebu. V načrtu so tri javna stranišča te vrste: na Glavnem trgu, na trgu svobode in pa na Aleksandrovi cesti. Na Glavnem trgu se bo zgradilo istočasno s postavitvijo čakalnice za avtobusni promet. Naprava modernega javnega stranišča v graškem predmestju pa je že sklenjena stvar. Prvo to sta bili dve mnenji glede prostora, kjer naj bi se omenjeno stranišče postavilo. Predlog se je najprej glasil, da bi se zgradilo na Aleksandrovi cesti nasproti lekarni Marija pomagaj; končno pa je prodrl predlog odseka, da je najpripravnější prostor za to pač trg pred Zadržno gospodarsko banko. V ta namen je dovoljen kredit 175.000 Din. Stranišče bo namreč prav moderno urejeno: ženski oddelek bo imel garderobo in 4 klosete, moški oddelek pa 2 kloseta in pissoir. Stene bodo omrepljene s pločnicami iz porcelana — v spodnjem delu; v zgornjem delu pa bodo oljnat pleskane. Cim bo gotovo to stranišče, pa pride na vrsto ono na Graškem trgu.

□ H kongresu UJU. Radi Radičeve smrti se je obširen program kongresa, ki je bil določen za tri dni, skril na en sam dan, tako, da se je že večeraj kongres oficijelno zaključil. Na kongres so že predvčerajšnjim prihiteli gostje iz vseh delov naše države; tudi Hrvatov je med gosti precej, dasi se je govorilo, da se radi smrti vodje hrvatskega naroda hrvatski učitelji ne bodo mogli udeležiti kongresa. Prav živahno sliko uličnega vrvenja je bilo tekom včerajšnjega dneva opaziti pred »Unionom«, kjer se je ob 9 pričela v unionski dvorani seja glavnega odbora UJU. Na seji se je med drugim sprejelo poročilo izvršilnega in glavnega odbora ter so se izvolili posamezni odseki. Po izvršenem delu odseka se je popoldne vršila VIII. glavna skupščina, o kateri bomo se poročali. Zvečer je bil oficijelno zaključek kongresa. — Ze predpoldne so

Spominsko ploščo

† lov. France-tu Barle-tu

ustanovitelju in I. starosti J. G. Z. odkrije v nedelju, dne 19. avgusta ob 3. uri pop. prostov. gas. in reš. društvo v Cerkljah nad Kranjem.

Tovariška društva udeležite se odkritja polnoštevilno in ne prirejte ta dan veselice.

Gasilska župa Kranjska.

© Pri javni borzi dela v Ljubljani dobe delo: moški: 1 delavec za izdelovanje cementnih izdelkov, 6 kotlarjev, 10 kovinostrugarjev, 10 livarjev, 1 mehanik za pisarniške stroje, 15 pleskarjev in črkoslikarjev, 2 mizarja, 1 žagar za vencijsanko, 1 sedlar za izdelovanje torbic, 1 kurjač, 2 elektromonterja, 1 tapetnik, 4 čevljarji za sivano delo, 1 mlinar, 1 slaščičar, 5 hlapcev, 1 vodoinštalater, 5 zidarjev, 1 mlad kuhar, 3 trgovski potniki za razpečevanje kuh. predmetov, 16 vajencev. — Ženske: 1 špularica, 4 pletilke nogavic, 1 kmečka dekla, 1 frizerka, 1 bolničarka, 1 prodajalka slaščic, 1 sobarica, 1 služkinja.

Sveta življenje in vrvenje

Novi ženski rod na olimpijadi

Naj že bo kdo prijatelj ali nasprotnik ženskih sportnih tekem v polni javnosti, to mora vsak priznati, da so se ženske na olimpijadi dobro držale; nekatere dežele se imajo za svoje zmage zahvaliti svojim ženskimi delegacijam. A kakšen je bil na splošno vtis tega novega ženskega rodu, ki sam nastopa v turnirjih za vence zmage, na sodobnike? Fred Hildenbrandt piše:

Tu prihajajo tedaj iz tunela v notranjost stadiona olimpijske »girls« z vsega lepega in širnega sveta; skakljaje prihajajo v areno žene iz Amerike, iz Kanade, iz Poljske in Francije, iz Anglije in Japonske, iz Švedske in Nemčije.

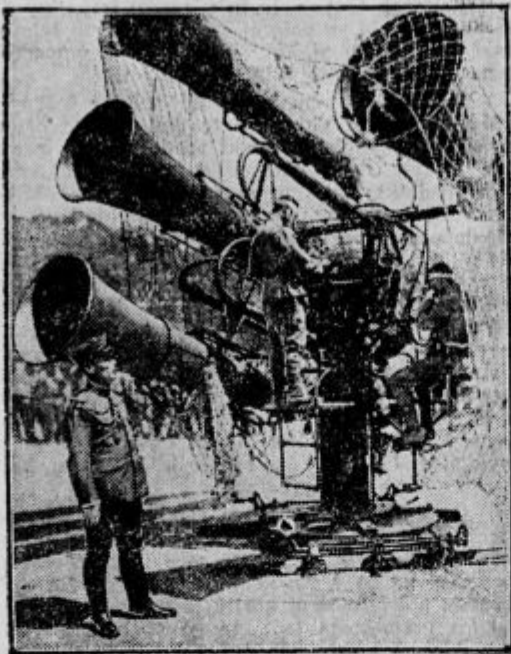
In čim se moški pred svojim startom bežno ozro po dvajsetisoč obrazih, ki sede na okoli po tribunah kakor daljne, majhne mla-

potem si je pretegnila roke in ljubko zdrsnila v svoje dolge hlače.

To je bila gospodična Konopacka.

Na startu stotih metrov se pojavi gospodična Hitomi iz Japonske. Rumenorjava, resnično brezhibno raščena, temnočnih las, s trakom okoli njih in brezprimernim častihleplem pod njimi. Ali nismo bili vajeni predstavljati si Japonke edinole v pisanem kimonu, krijočem jih od vratu do palca na skrbno okrnjenih nogah, tičočih v visokih cokljah, obraz oblažen z debelim, snežnobelim porcelanom, ustnice škrlatnordeče, obrvi podčrtane v mastnim tušem, v visoko zataknjenih laseh ogromen glavnik? Gospodična Hitomi pa je stala na dveh popolnoma normalnih, lepo oblikovanih nogah, bila od solca in vetrov rjavo ožgana, nobene sledi šminke na ustnah, nikakih glavnikov v kratkih laseh. In vendar ni nobeden njenih rojakov, ki so sedeli na tribunah, zaradi tega izvršil harakiri. Pred menoj so sedeli trije od njih, mirni ljudje v debelih plaščih, na malih nosovih velika očala. Ni jih moglo mnogo priti, toda tisti maloštevilni, ki so prišli in sedeli na tribunah, so z neverjetnim spoštovanjem zrlili doli na gospodično Hitomi. Ko se je v predteku na sto metrov izprožila od starta, so skočili Japonci pred menoj na noge, kakor bi jih bilo pičilo tisoč tarantol; iz prsi so se jim trgal visoki, prodirljivi, čudni kriki, roke so vrgli proti nebu. Hvalili Boga in Hitomi in se zgrudili tihi na svoje sedeže šele tedaj, ko je odšla gospodična Hitomi iz tega teka praznih rok. Toda tekla je bila tako izvrstno in predvsem tako milo, tako krasno, tako popolnoma lepo, da so jo častne tribune, ko je šla spodaj mimo njih, obsipale z odobravanjem. In v tem trenutku, ko je šla tako skozi hrup, se je morala nad njo zgrniti pravadna plahost geishe, kajti ni dvignila glave, ni se ozrla ne na levo ne na desno, ni odzdravila z glavo in se ni niti smehljala; nevidno jo je obdajal kimono od vratu do nog, nevidno je stopala na visokih cokljah, daleč od Evrope je počasi tekla mimo, glavo globoko sklonjeno, pokorna in skromna, skrita sama vase pred tem viharjem moškega odobravanja.

To je bila gospodična Hitomi iz Japonske, ki je kasneje v teku na 800 m bila druga in je poslala v hišo svojega očeta čast in slavo.

Nov slušalni aparat japonske vojne mornarice za zračno vojno. Ta avdifon ujame in naznani brnenje letal že iz velikih daljav. Aparat se preizkusili na letošnjih japonskih manevrih ter so bili uspehi zadovoljivi.

Zamorska ljubezen do ameriške mačhe

Olimpijski poročevalec »Berliner Tageblatt« objavlja naslednjo lepo dogodibico:

Bilo je po eni ameriških zmag »Ceremonie Olympique« je bila v teku. Govorilec je donel v treh jezikih. Narodi sveta so se dvignili s sedežev. Ameriška zastava je splezala na veliki jambor. Godba je igrala ameriško himno — igrala jo je dobro, saj jo je sedaj že mnogoterič ponavljala. Drugače ne ravno tihi Američani so peli svojo himno čisto tiho

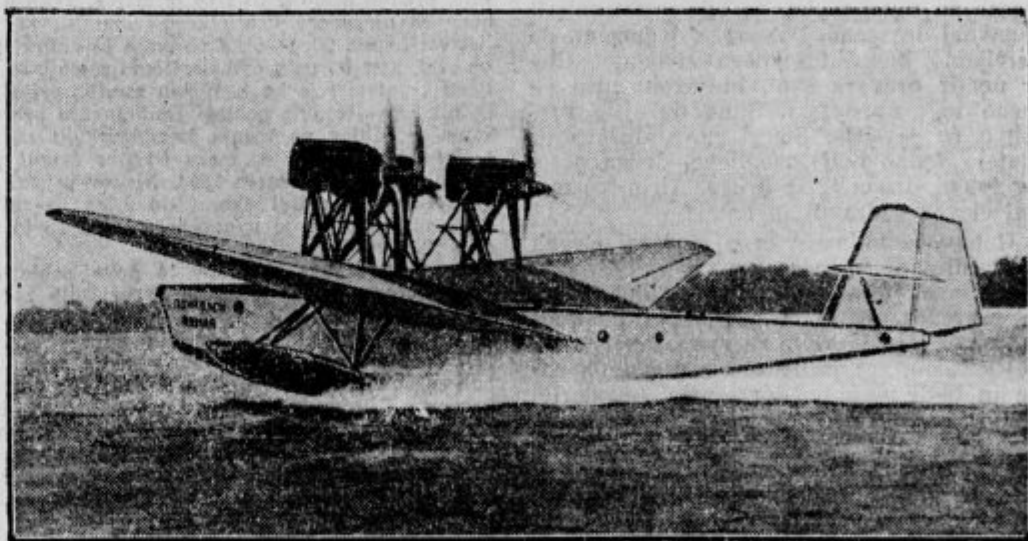
ob godbi. Toda v eni izmed skupin so kmalu čisto utihnili. Tu je pel samo še eden, bil je zamorec. To je bil tako čudovit glas, da je vse okoli njega utihnilo in ga poslušalo. Niti ni pel posebno glasno, toda s tako iskrenostjo in vernostjo, da se nihče ni drznil s svojim glasom motiti njegove pobožnosti. Oči je široko razprl in zrl na zvezdnati prapor tam gori kakor na razodetje in narodna himna je bila v njegovih ustih svečana, sveta cerkvena pesem. Ko je bilo godbe konec in je zaviralo frenetično odobravanje, se je zamorec čisto tiho usedel, ves vase zatopljen. Okolu sedeči so mu ploskali in klicali »Bravo!« Tedaj šele se je zavedel, da je bil sam pel; postal je ves zmeden in plah. Zamorci ne morejo zardeti; kazati morejo samo svoje zobe in nagniti glavo. In nenadoma morejo postati enakopravni, ugledni slavljenci Američani — tukaj v Evropi — če pojo pred belimi Američani ameriško narodno himno s tako prištrnim in pobožnim baritonom, da mora najglasnejši patriotizem utihniti.

Velike vodovodne zgradbe ob Nilu

Egiptovski delovni minister Fahmy bej je te dni prispel v London, da vodi pogaja-

Dr. ing. Rohrbach in letalski kapitan Steindorf; prvi je konstruktor, drugi pa voditelj povodnega letala »Rohrbach-Romarc«.

Orjaško povodno letalo »Rohrbach-Romarc«.

V nemški luki za povodna letala Travemünde se je dvignilo na svoj prvi poizkusni polet največje povodno letalo na svetu »Rohrbach-Romarc«. Letalo je iz aluminija in tehta 20.000 kg, dolgo je 23 m, z razprostrtimi krili široko 37 m, visoko 8½ m; trije motorji imajo skupaj 800 PS in more leteti 4000 km, ne da bi pristal. Poizkusi so se sijajno obnesli.

nja glede preskrbe z vodo iz Nila tako Egipta kakor Sudana. V poštev prihajajo trije veliki načrti, ki sestavljajo med seboj celoto. Prvi se ima zvišati jez na Nilu pri Assuanu. Drugi se zgrade rezervoarji pri Gebel-Aulia-pu, 60 km južno od Hartuma, in tretji se zgrade zapore ob Albertovem jezeru v Ugandi. Stroški za izvršitev prvih dveh načrtov bodo znašali približno tri milijone funtov. Težave bo delalo samo sudansko vprašanje, ki še ni rešeno.

Nov dvorni vlak italijanske kraljeve družine

Italija je omislila svojemu kralju nov dvorni voz, ki naj služi njemu in njegovi družini, obenem pa tudi tujim vladarjem, ki pridejo na obisk v Italijo. Vlak je sestavljen iz petih voz: skupni jedilni voz, po en voz za kralja, kraljico in prestolonaslednika in en voz za ostale prince in princezinje. Veliki salonski odnosno jedilni voz in ostale tri vozove so zgradili v Turinu in jih okrasili po načrtih prof. G. Casanove. Stene in stropi so poslikani po vzoru cerkva in kapel iz 4. stoletja, to je na zlateg in srebrnem temelju, vendar so ljudje na slikah moderni. Vozovi napravljajo v svoji notranjosti vtis palač. Vsak voz ima svoj vestibul, po en velik in en majhen salon in spalnico. Stene so obložene z raznobarnim, rezlanim lesom, stoli so prevlečeni s težko svilo in okrašeni s heraldičnimi motivi iz savojškega, italijanskega državnega in fašističnega grba (liktorski sveženj). Vrata so lepo izrezljana. Enako skrbno izbrani so vsi ostali predmeti: preproge, lestenci iz bronce in hrušnega stekla itd. Skoraj vse je italijanskega izvora: preproga iz Barija, svila iz Benetk, les iz Turina itd.; samo steklo za luči so morali naročiti iz Norveške, a obdelali so ga sami. Vagoni so električno razsvetljeni in imajo razen akumulatorjev še lasten dinamo. Vagoni so opremljeni z vodovodom in zvezani med seboj po telefonu. Vagoni počivajo na vzmeteh in so sploh izdelani tako, da se sunki in pretresanje med vožnjo čim najmanj čutijo. Zunaj so vozovi modro pobarvani (to je barva kraljeve hiše).

Vulkanska katastrofa v Holandski Indiji

Iz Batavije poročajo podrobnosti o vulkanski katastrofi na otoku Paloweh. Na tem otoku leži ognjenik Rokatinda, ki je te dni ob silnem potresu nenadoma oživel in izbruhal ogromne množine lave. Zapadni del otoka, kjer je ležalo šest vasi, je popolnoma uničen; tisoč ljudi je izgubilo življenje. Katastrofa je bila tem strašnejša, ker je potres razgibal morje, ki je šest metrov visoko prekrilo zapadni del otoka. Najbrže so se tudi na morskem dnu odprla vulkanska žrela, ker so bili valovi, ki so se zlili preko otoka, nenavadno topli.

Ljudje, ki so ušli lavi, so se skušali v čolnih alj na splavih iz hišne oprave rešiti na morje; toda valovje je gnalo proti bregu

in so se vsa ta neboljena vozila razbila. Doslej niso našli niti enega živega človeka v tem delu.

Prizadet je pa tudi ostali del otoka, kjer prebiva še 5000 domačinov. Vlada je poslala parnik »Merel« z živili in drugimi potrebščinami. Prebivalstvo samo se obnaša vzorno in vzdržuje najljepši red.

Bati se je, da se je potopilo tudi devet trgovskih jadrnic, ki so bile odplule z otoka Celebes, a še doslej niso dospele na cilj.

Poljski cigani so si izvolili svojega kralja

Na ministrskem predsedstvu v Varšavi se je oglašil te dni nenavaden obisk. Bila sta to cigan in ciganka, bogato oblečena in kar posuta s nakitom. Cigan je izjavil, da hočejo imeti cigani na Poljskem, ki jih je 20.000, svojega lastnega kralja. To svojo voljo so tudi že izvršili, izvolivši njega za kralja, njegovo ženo pa za kraljico; kot prestolno mesto pa so si izbrali Solibore. Cigan je nato predložil cigansko spomenico, podpisano po vseh 20.000 ciganih, ki naznanja vladi kraljevo izvolitev in zagotavlja obenem zvestobo ciganov do Poljske. Po konferenci sta se ciganski kralj in kraljica odpeljala nazaj v Solibore. Nakit, ki sta ga imela na sebi, so Varšavčani cenili na 20.000 dolarjev.

Slep deček rešil drugega dečka iz vode

14 letni sin nekega budimpeštanskega trgovca se je šel kopat v Donavo izven kopališča, dasi ni znal plavati. Tok ga je izpodnesel in potegnil od brega. Deček se je začel potapljati in je obupno klical na pomoč. Klince je slišal na bregu stoječ slep deček, ki se je takoj slekel, šel v vodo in plaval v smeri klincev. Po dolgem trudu se mu je posrečilo spraviti utapljaljavega dečka na breg.

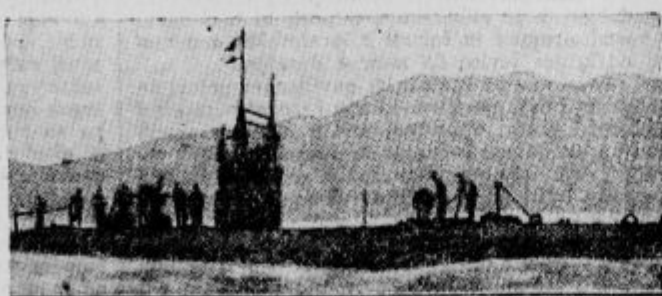
Capablanca,

ki je bil od l. 1920., ko se je umaknil dr. Lasker, do l. 1927. šahovski svetovni mojster. Lani mu je mojstrstvo odvzel dr. Aljehin. Capablanca se udeležil šahovskega turnirja v Kissingenu.

Istra.

S križcem zaznamovano mesto kaže, kje se je ponesrečil podmornik »F 14«.

Italijanski podmornik »F 14«.

ki se je ponesrečil pri mornaričnih vajah sedem milj zapadno od otoka Brioni. V podmornik je bil zavozil eden izmed torpedorušilcev, nakar se je »F 14« potopil na morskno dno. Morje je na tistem mestu globoko 40 metrov. Podmornik je imel 31 mož posadke, ki so še več ur po nesreči živeli in oddajali na vrh poročila, v katerih so obupno prosili pomoči. Kljub vsem naporom potapljačev in drugih reševalcev se pa ni posrečilo podmornika pravočasno dvigniti ter se je vsa posadka zadušila. »F 14« je bil zgrajen l. 1917. in je obsegal 255 ton.

Kupimo

Maline, borovnice, brusnice

kupuje po najvišji ceni: Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9.

Deske

jelka, smreka, monte, kupim večjo množino proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe s ceno franco vagon je nasloviti na »Mangart«, Ljubljana, poštni predal 43.

Hrastove hlode, frize in deske 27 mm

kupujem v vsaki množini. Ivan Šiška, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Jabolka

vseh vrst samo vagonsko količino kupuje za inozemsko tržnjo. Ponudbe na poštni predal 1, Maribor.

Meh in nakoval

Kupim rabljen, okrogel meh in nakoval, v dobrem stanju. Ponudbe z navedbo cene. Peregrin Novak, kovač, Ambrus - pošta Zagradec.

Zasluzek

Komisijonarja

za prodajo vina v Sloveniji, iščemo. Ponudbe na vinarno Pucek i Pažic, Sv. Ivan - Zelina.

Pouk

Visoka tehniška in kolonial. šola

Početak 15. oktobra Inženjerski oddelki 2 in 3 leta, mehanika, elektrotehnika, kemija, industrija, avtomobilizem, trgovina, kolonije. - Istotako tudi pripraven enolet. oddelek. Ugodna in cena oskrba. Programi na zahtevo. 51 A Quai d'Amerscoeur, Liège (Belgija).

Christoflov učni zavod

Ljubljana, vpisuje se ves avgust in september na Domobranski cesti 7. - Vpisnina 10 Din, meseč. šolnina 100 Din, revni študenti imajo popust. Šolsko leto se prične 1. okt. Zavod preskrbuje službe. Dnevni in večerni tečaji.

Denar

Bančni uradnik

želi vstopiti v podjetje s sodelovanjem (50.000 D). Ponudbe na upravo pod »Soudeležba« štev. 7290.

Družabnika

tihega, s kapitalom circa 30.000 Din, za zelo rentabilno trgovino v provincijalnem mestu, iščem. Ponudbe na upravo lista pod »Finansir« št. 7336.

V popolno oskrbo

do smrti se vzame možka ali ženska oseba, ki založi 70.000 do 100.000 Din. - Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro: Lepa bodočnost.

Posojilo 50.000 Din

se išče na trgov. hišo, vključeno na 2. mesto, popolnoma sigur. in proti dobremu obrestovanju. - Ponudbe na upravo Slovenca v Mariboru.

Vnajem

Trgovski lokal

na Valvazorjevem trgu oddam. Ponudbe na upr. lista pod »Valvazor trg«.

V Kranju na glavnem trgu (najpomembnejša točka, industrijsko mesto), se dobi v najem šest večjih in manjših

skladišč

priljubljen za vsako obrt. Interesentje naj se javijo pri lastniku: Franc Majdič-u.

Veliko posestvo

v bližini Ljubljane, oddam v najem. Poleg je hiša z vsemi gospod. poslopji in živino 2 konja in 2 kravi. Redi se lahko 10-12 glav živine. - Natančna pojasnila se dobe: Selenburgova ulica št. 3 (Singer).

Skladišče

združeno s stanovanjem 3 sob in klet s 3 sodi za 100 hl vina oddam na Selu 38. - Janko Predovič, Ljubljana, Poljanska cesta 73.

Hiša

s prostim stanovanjem 3 sobe, kuhinja in pritlikline, se odda s 1. sept. t. l. za več let v najem. - Vprašati pri Mart. Nedog, Sp. Šiška, kolonija Bajtar, od 13. avg. naprej.

V najem lokali

v Kranju, se oddajo takoj solid. trgovcu, pripravnici za vsako, tudi veliko trgovino. Več se izve pri L. Rebolj, Kranj.

Tri lepe pisarn. sobe

v I. nadstr. odda skupaj ali posamič z novembrom Pokojninski zavod v Ljubljani, Gledališka ulica št. 8.

Objave

Opozorilo.

Kdor bi še nadalje obrekoval Ano Traven, da je bila v nedeljo 22. julija, torej 2 dni pred smrtjo Jere Škrjanc, z njenim možem v gostilni, kar pa ni resnično, in še druge take neresnične vesti o njej, se bo proti vsakomur postopalo strogo sodnijskim potom. Ana Traven.

Restavracija Miklič

ima čast slav. občinstvu naznaniti, da obratuje vključ zgradbi novega hotela neovirano tudi na vrtu, kjer se je postavila nova veranda. Priporoča svoja znana, zjamčeno samo pristna in po kvaliteti in ceni tukaj najboljša vina, svojo v lastni hladilnici obležano vedno sveže pivo ter priznana dobro kuhinjo z nizkimi cenami.

Pozor!

Osebe, katere rabijo železnato vino, se prosijo za naslov »Pod železo« št. 7412, na upravo Slov.

Obrt

Šiviljsko obrt

vzajem v najem z ali brez sodelovanja. - Ponudbe pod: »Šivilja 50«.

Foto - Staut

Gospodstvska cesta 1/2. Prida na dom in na delo. Najcenejši izdelki, za prvovrstno delo popolno jamstvo.

Posrestva

Lepo posestvo

pol ure od cerkve in šole se takoj zamenja za gozd oziroma les. Samo na pismena vprašanja daje pojasnila Vincenc Brumen, posestnik, šalovci, pošta Središče ob Dravi.

Zemljišče

(3853 m²) ob glavni cesti v Zg. Hudinji pri Celju. je naprodaj. 1 m² po 10 Din. - Ponudbe na podružnico »Slov.« v Celju pod »Zemljišče«.

Hišico

s 3-6 orali zemlje kupim v oddaljenosti do 35 km od Ljubljane, najraje na Dolenjskem. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Takoj« št. 7446.

Dve krasni parceli

Bežigrad, prodaja »Posredovalec«, realiteta pisarna, Sv. Petra cesta 18.

Kupim hišo

enodružn., z vrtom, pri Ljubljani, Mariboru ali pri Ptuj. - Ponudbo z navedbo cene na upravo Slov. pod šifro: »Domačija« št. 7406.

Ugoden nakup

Prodajam v Novem mestu enodružn. hišo z lepim zelenjad. vrtom in gozdom. - Ponudbe na upravo l. pod »Krasna lega«.

PERI—SA—BENZIT!

Kraljestvo Benzit - Nadmila

Sola, bolnica, pisarna, delavnica, dom elegantne dame, meščanke in delavca, posebno pa dom neimovitih in vbogih je kraljestvo BENZIT-NADMILA.

Mnogo velikih tovarn na celem svetu izdelujejo BENZIT-NADMILO, katero se je v neverjetno kratkem času treh let tako zelo razširilo, da je danes predmet svetovnega slovesa!

BENZIT-NADMILO opere najfinejšo svilo, čipke, volno in najbolj zamazano delavsko perilo bolje in predvsem ceneje, kakor vsako drugo milo!

Dobiva se v vseh drogerijah in trgovinah kolonijalnega blaga po ceni od Din. 5.- za komad.

Benzit-Nadmilo

TVORNICE ZLATOROG MARIBOR

PERI—SA—BENZIT!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi po najnižjih cenah:

vseh vrst špecerijsko in kolonijalno blago, mlevske izdelke, poljedelske pridelke, krmila, mesne izdelke, bencin, cement, modro galico, žveplo, umetna gnojila, poljedelske stroje itd.

Izključno zastopstvo kisove kisline za Slovenijo

Razno

Pšenčno moko

najboljših mlinov nudi največje neje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta 24.

V Mariboru

je najugodnejši nakup galanterije - drobnarije - parfumerije - papirja - pletenin - čevljarških potrebin - motovoz - vrvarskih in pletarskih izdelkov - na debelo in na dobro - pri DRAGO ROSINA, Vetrinjska ulica št. 26.

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje v največji vrvarni v Jugoslaviji: Tovarna motovoz in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani. Komisijska zaloga: Franc Palme, Ljubljana, Gospodstvska c. 7; Celje, Cankarjeva 7 in Maribor, Koroška 8.

GRIFFON

Najboljši motocikli

za vsako svrhu in za vsakogar, s prestavami, kikkstartarjem, kompletnim orodjem franco Ljubljana: 7800 Din, promptno dobavljivi od skladišča generalnega zastopstva:

O. Žužek,

Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Pozor!

Ročno vezanje, strojno vezanje, ašuriranje, predtisk, volna, prejca D. M. C. se dobi priznano najceneje le pri

M. Sedovnik

trgovina - Ljubljana, Sv. Florijana ulica št. 6. Entlanje samo Din 1.- do Din 1.50 za meter.

Štirikratna trpežnost

vseh podplatov zjamčeno samo z Impregnolom. Din 17.- je poslati vnaprej. - Josip Serbinek, Spod. Poljskava št. 14 - Pragersko.

V zastopstvo

proti proviziji - prevzajem izdelke perila, trikotaje ter klobučevine. - Ponudbe pod: »Dobro vpeljan potnik št. 7413«.

Klavirji!

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrst. instrumentov za liknih tiskov, kakor tudi lastnih izdelkov. - Poseben oddelek za popravila. Uglasevanje in popravila za Glasbeno Matiko, Konservatorij in druge institucije se izotavljajo od moje tvrdke. Točna postrežba in zmerne cene tudi na obroke. - Izdelovalec klavirjev R. Warblnek, Ljubljana, Gregoričeva ulica 8, I. nadstr.

Rabljenе automobile

osebne, medtem tudi malo vožene, 2, 4 in 6 sedežne tovrne ter motocikle solo in s prikolico znanih znamk Vam nudi v največji izbiri O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva 11. - Prevzamem v komisijsko prodajo rabljene automobile in motocikle.

Čč. duhovščini

se priporoča za izdelovanje talarjev in drugih oblik JOSIP TOMAŽIČ, Celje, Na okopih šte. 5.

Cunje

stare železje, baker, medenino, svinec, cink, papir, glačevino, košči in krojaške odpadke kupim in plačam najboljšo A. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15. Iščem stalne nabiralce in nakupovalce.

Andrej Uranič

splošno ključavničarstvo - Ljubljana, Trnovska ul. 25. Izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela kakor štedilnike, železne ograje, okrižja in drugo. Delo solid. Cene zmerne.

POZOR

p. n. graditelji novih vil in hiš!

Kdor hoče imeti lep in solidno izdelan štedilnik, naj ga naroči pri domači tvrdki Franc Kosmač, Jeranova ulica 5, Ljubljana. Splošno ključavničarstvo. Delo solidno! Cene konkurenčne!

MR. BAHOVEC

"Planinka"

zdravilni čaj

prenavlja, čisti in osvaja krl, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje čreves, napihovanje, obolenja mokračne kisline, jeter, žolca in žolčni kamen. Vspodbuja apetit in izboljša učinkovitost pri arteriosklerozni. »Planinka« čaj je pristen v plumbiranih paketih po Din 20.- z napisom proizvajalca: Lekarne Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg. Dobi se v vseh lekarnah.

Jetika

se ozdravi, - zdravniški zavod dr. Pečnik-a, - v velikih gozdih! - na goril, pošta Rog. Slatina.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Zidovska 4.

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poles Mestnega doma).

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah. ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga

V. SCAGNETTI

v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Trboveljski

cement, traverze, strešna lepenka, okovice za stavbe in pohištvo, cevi, pumpe, kopalne banje, kloseti vedno najceneje pri Fr. Stupici, Ljubljana, Gospodstvska 1.

Mlatilnice

slamoreznice, čistilniki za žito, kotli za žganjekuho in krmo vedno najceneje pri Fr. Stupici, Ljubljana, Gospodstvska 1.

Pozor!

Damske torbice vseh vrst dobite najceneje pri Fran Jenko, sedlar, Medvode. Trgovci popust.

„POSEST“

Realiteta pisarna, družba z o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta šte. 4

PRODA:

Hišo, visokopritl., lep trg. lokal s skladiščem, štirisobno stanovanje, kuhinja, pritlikline, vrt, dvorišče, prometni prostor, blizu železnicega kolodvora, 165.000 Din.

Vilo, enonadstr., predvojno, 2 komfort. stanovanj po 4 sobe, lep vrt, tik tramvaja, 320.000 Din.

Vilo, enonadstr., novozidano, poleg hišnikovega, petosobno stanovanje, 1600 m² vrta, Bežigrad, 230.000 Din.

Vilo, dvodružn., 6 sob, kopalnica, pritlikline, posebej gospod. poslopje, čez 3000 m² vrta, tik Tivolija, 395.000 Din.

Trgovino mešan. blaga, enonadstr. hiša, lokal in skladišče, štirisobno stanovanje, elektrika, vodovod, vrt, na Bledu, 90 tisoč dinarjev.

Hišo, pritlikno, 3 sobe, pritlikline, vpeljana elektrika, vodovod, lep vrt, 20 minut od post. Podnart, 25.000 Din.

Lepa stavbišča v Ljubljani, v izmeri 500-1500 m², in sicer za Bežigradom, Dunajsko c., Podrožnik, Rožna dolina, Trnovo, Kodeljevo, Udmat itd., po najugod. cenah.

Poleg tega veliko številno vil v Ljubljani, na deželi, kmečka posestva, industrije itd.

Maline

kupuje LOVRO SEBENIK, LJUBLJANA,
Knezova ulica, Spodnja Šiška.

Ceneže kot pri
RAZPRODAJAH
se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg šte. 17.

15 letno jamstvo

Svetovno znani naj
boljši šivalni stroj je
edino le **Stoewer**
za rodbinsko in obrtno
rabo.

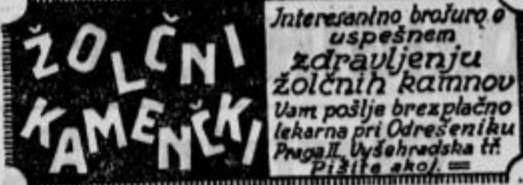
ZALOGA
L. BARAGA, Ljubljana
SELENBURGOVA ULICA 6/1
Telefon šte. 2980.

Strokovno puškarska delavnica CIRIL JELENC - KRANJ

v prostorih bivše puškarne

Zaloga prvovrstnih lovskih pušk, municije, avtomatskih pištol, ter lovskih po-
trebščin. — Vsa popravila, ki spadajo v puškarsko stroko, se izvršujejo strokovno.
Strokovnjaška izdelava pušk, kopit po naročilu in meri.

Kmetje, pozor!

Sadni stroji, kombinirani za sadje in grozdje, en
stroj, mlatilnice, vetrnjače, motorji na petrolej,
za kmetijstvo najboljši sistem, so na razpolago pri
tvrdki: Fariš d. z o. z., strojno ključavničarsko
podjetje, Maribor, Levstikova ulica 9.

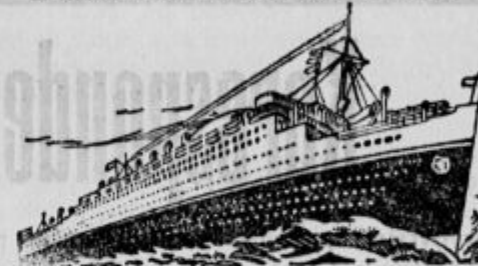

Čudovito nizke cene! Iz- bira velika!

Dvokolesa nova od
Din 1000— naprej.
Šivalni stroji od Din 1400— naprej.
Otroški vozički od Din 240—
naprej. Motorji prav poceni!
Pred nakupom si
oglejte zalogo. — Prodaja na
obroke — Ceniki franko.
„TRIBUNA“, F. B. L.
Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

Cosulich Line-Trst

Najnov. svetovnozn. eksprene motorne veleladje
Saturnia in Vulcania
24.000 ton — 21 milj. hitrosti na uro
Brzovozni promet preko Atlantskega oceana
iz Trsta v New-York in Južno Ameriko.

Zahtevajte tako brezplačno in točno pojasnila:
Simon Kmetec
zastopnik za Slovenijo in Prekmurje
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13
(Prva cesta desno od kolodvora.)

Za staube

po znižanih cenah vsakovrsten suh, **TESAN IN**
ZAGAN LES. Vsaka množina v zalogi. Žaganje,
odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.

Fran Šuštar lesna industrija in trgovina,
parna žaga - LJUBLJANA,
Dolenjska cesta šte. 12.

**KUPON
ZA UGANKE
V
ILUSTRIRANEM
SLOVENCU**

St. 33

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov,
solčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Tridesetletna izkušnja
dokazuje, da so čaše **WECK**
in aparati znamke
za vkuhanje najzanesljivejši in radi
tega najcenejši.

Tovarniška **WECK** pri
zaloga trvdki
„FRUCTUS“, Ljubljana, Krekov trg 10/1.
Celje: Josip Jagodič. — Maribor: Karl Lotz.

Uspešno zdravljenje golše.

Med najvažnejšimi odkritji je zdravljenje golše in de-
belih vratov s jodovo zdravilno soljo. Sloviti dunajski
učenjaki vseučilni profesor Dr. vit. Wagner pi. lauregg
in mnogi drugi zdravniki sklicujejo se na tozadevne iz-
kušnje in poročajo o neštevilnih ozdravljenjih; v švicu so
na primer z golšami obboleli ljudi celih krajev oprostil
te nadloge. Gre tu za povsem neškodljivo zelo učinku-
jočo zdravljenje s pitjem, ki prav posebno izbornu vpliva
tudi na splošni počutek. Naše zdravilne soli so že tisoče
osvobodile golše in debelega vratu. Zahtevajte naša po-
ročila o zdravljenju in vporabi, kateri bo zelo rad pritril
vsak zdravnik. Osnovni amo razpošiljalnice v vseh državah
in Vam pošljemo

popolnoma zastopaj
naš popis, ki Vas bo zanimal. Dopisnica zadostja in ta-
koj Vam ga dopošljemo.

August Märzke, Berlin - Wilmersdorf
Bruchsaierstraße 5, Abt. 904

Dr. M. Slavič:

Na Sinaj

12

S p. Nikolajem sva začela ogledovati samostan,
zraven pa imela dogmatične razgovore, v čemer se
loči pravoslavna Cerkev od rimsko-katoliške. Bil je
dobro podkovan v vseh teh rečeh, menda najbolj iz-
obražen od vseh sinajskih menihov. Saj so ti menihi
bolj samotari, puščavniki, ki se v samotni posvečujejo
z bogoljubnim zatajevanjem, z molitvijo, s postom in
strogim življenjem, z vedami se ne pečajo in za iz-
obrazbo sinajskih prebivalcev se ne zanimajo. Že v
prvih krščanskih časih so se naselili tu ob Mojzesovi
gori in ob tradicionalnem kraju gorečega grma pu-
ščavniki. Da bi bili ti puščavniki varni pred pogan-
skimi napadi, jim je carigradski cesar Justinijan se-
zidal v šestem stoletju trdnjavo ob vznožju sinajske
gore v dolini, ki se imenuje vadi ed-Der, samostanska
dolina, 1528 m nad morjem. Zidali so ga Jutsinijanovi
rimski in egiptski sužnji, ki so potem, kakor se misli,
ostali pri Sinaju, postali muslimi; njihovi potomci so
Džebeliji (hribovci), en rod sinajskih prebivalcev, ki
so zelo odvisni od samostana. Šla sva iz II. nadstrop-
ja, kjer sem imel sobo, na nekoliko nižjo teraso, vo-
dovavno stredo na severovzhodnem oglu samostan-
skega obzidja, od koder se razvidi vsa mnogovrstnost
tega samostana. Vso notranjost obdaja nepravilen
čveterekot širokega trdnjavskega zidu, sezidanega iz
velikanskih granitnih plošč sinajskega gorovja. Ta
10 m visok obrambni zid je 80 m dolg in 70 m širok.
Zob časa je seve že skrhal nekaj prvotnega zidu, kar
pa se je vedno popravilo, tako da ima stavba še
vedno vtis močnega trdnjave, kar se še poudarja tu-
tintam s kakim starinskim kanonom, ki sameva ob
strelnih luknjah. V notranjščini tega čveterekota pa
je vse polno nepravilno v različnih časih zidanih sa-
mostančkov s celicami za menihe, ki so kaj enostavne
in preproste. Bolj postavna je le obednica, kjer se
menihi zbirajo enkrat na dan k skupni jedi ob 8. uri
zjutraj. Večerjo ima vsak menih v svoji celici. Vina
in mesa ne uživajo; glavna hrana jim je kruh, sir,
sočivje, suhe ribe iz Rdečega morja. Krasota v notra-
njosti dvorišča pa je cerkev »Kristusovega spreme-

njenja«. P. Nikola je rekel, da so tri najlepše cerkve
na svetu: sv. Petra v Rimu, sv. Modrosti v Carigradu,
ki je zdaj mošeja in ta sinajska cerkev. Nekaj je se-
veda v tem pretriranega, zlasti glede velikosti in mo-
gočnosti, vendar je sinajska cerkev res dragocen
biser.

Poseben vtis naredi sinajska cerkev na obisko-
valca s tem, da ga pri vsakem koraku spominja na
Mojzesa, ki je imel razodetje božje na tem kraju. Ta-
koj pri vходу je po II. Mojz. v grščini napis: »† In
rekel je Gospod Mojzesu na tem kraju: Jaz sem Bog
tvojih očetov, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog
Jakobov † Jaz sem, ki sem †.« Notranjščina cerkve
nam takoj izda, da je to zdaj pravoslavna cerkev. V
14. ali 15. stoletju so se namreč po vzhodnem cer-
kvenem razkolu ločili tudi ti menihi od rimsko-ka-
toliške cerkve in postali pravoslavni. Srednjo ladjo
nosi 12 granitnih, poslikanih stebrov; podoba 12 apo-
stolov, ki so pozidali Kristusovo Cerkev.* Tla so po-
krita z mnogobarvnim marmorjem in preprogami,
strop je pozlačen, vsepovsod so svetiljke, na evangeli-
ski strani je okrašena pridružnica, ob straneh so stoli
za menihe. Pred preprostim glavnim oltarjem je iko-
nostaza, stena s podobami, ki loči glavni oltar od ladje.
Prvotno te ikonostaze ni bilo v cerkvi, ampak so jo
šele pozneje vrinili med dva stebra. Posebna drago-
cenost je mozaik za glavnim oltarjem, ki ga strokov-
njaki enako cenijo kakor mozaike v cerkvi sv. Marka
v Benetkah in sv. Modrosti v Carigradu. Ne pride pa
prav do veljave, ker je svetilišče pretemno. Predstavlja
pa nam mozaik spremenjenje Kristusovo na gori. Ob
Kristuovi strani sta Mojzes, sinajski postavodajalec,
in prerok Elija, prvi sinajski romar. Na Jezusovih
nogah so Peter, Jakob in Janez. Na desno in levo
odtod pa je mozaik s sinajsko goro in z gorečim gr-
mom ter Mojzesom, kako si sezuva čevlje in kako
nese kameniti tabli 10 božjih zapovedi.

Na epistelski strani je v koru lep sarkofag iz
belega marmorja, v katerem se hrani po mnenju
teh menihov relikvije sv. Katarine, ki je bila mučena
l. 305. v Aleksandriji. Z veliko spoštljivostjo so mi
razkazovali te reči. Prišel je medtem k nama p. Joa-

kim, knjižničar, ki je našel dve sveči pred sarko-
fagom. Odprl ga je s seboj prinesenimi ključi ter iz-
vlekel iz njega dve zlati škrinjici. V eni je posušena
roka sv. Katarine, okrašena s prstanom in zapetnico,
v drugi je glava z biserno krono. V spomin mi je
podaril p. Joakim prstan, s katerim se je prej do-
taknil relikvije. Po tej samostanski zavetnici je tudi
ime samostan sv. Katarine.

Obe stranski ladji sta nižji, temni; v vsaki izmed
njih so štiri kapele. Skozi ladjo na epistelski strani
me je vodil p. Nikola skozi kapelo Sinajskih muče-
nikov, da bi mi pokazal kapelo »gorečega grma«, ki
je vprav za glavnim oltarjem. Preden sva stopila v
to najbrž najstarejšo krščansko sinajsko svetilišče iz
4. stoletja, me je moj spremljevalec opozoril, da se-
zujeva svoje čevlje. Kajti po tradiciji je to kraj, na
katerem se je Gospod prikazal Mojzesu v ognjenem
plamenu sredi grma. Ko je Mojzes dejal: »Pojdem in
bom pogledal to veliko prikazen, zakaj da grm ne
zgori,« je rekel Gospod: »Ne bližaj se lesem, sezu-
j svoje čevlje s svojih nog! Zakaj mesto, na katerem
stojiš, je sveta zemlja.« (II Mojz 3, 5.) Nato se mu
je Gospod razodel kot Bog njegovih očetov z imenom
»Jahve«, t. j. »On, ki je«, ter mu dal naročilo, naj
izpelje izraelsko ljudstvo iz egiptске dežele. Kapela
»gorečega grma« je majhen prostor v polukrogu, ki
ima prostora za 10 ljudi. Na dveh stebričkih je oltar,
skoz in skoz okrašen. Izpod oltarne mize visijo tri
srebrne svetiljke, simboli treh božjih oseb, mi je raz-
lagal p. Nikola, ki razsvetljujejo na tleh pod oltarjem
srebrno ploščo, na kateri posvečuje znamenje križa
mesto, na katerem se je Gospod prikazal. Slično kaže
zvezda pod oltarjem Jezusovega rojstva v Betlehemu
na to veliko skrivnost učlovečenja Sinu božjega. Ka-
kor v Betlehemu tako se tudi tukaj romar s poljubom
sv. mest zahvaljuje za izkaze božje ljubezni. Dočim je
p. Nikola v cerkvi govoril napol glasno, mi je tu po-
šepetal samo par besed v razlago ter pokazal odprtino
ali malo okno, skozi katero posije solnčni žarek samo
enkrat na leto z vrhov vzhodno odtod se dvigajoče
Samostanske gore, Džebel ed-Der. Na vrhu te gore,
od koder je prišel solnčni žarek, postavijo potem na-
vadno meniški križ. Iz podobnih vzrokov je več malih
križev na tej gori, zato je res nekaj posvečen pu-
ščavniški okraj cela okolica sinajske gore,

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23 zvezek:
A. Sheehan, Nodlag. Povezi trskega dekleta. 24 Din. vez. 32 Din. — 24 zvezek: A. Marby,
Hanka. Ljudsko-srbska povest. 22 Din. vez. 30 Din. — 25 zvezek: Haggard, Hiti cesarja
Montezuma. 32 Din. vez. 42 Din. — 26 zvezek: Haggard, Hiti cesarja
vez. 22 Din. — 27 zvezek: Pregel, Otročji solnce. 24 Din. vez. 32 Din.

ORIGINALNE

BARVE, MATRICE (KOŽE), VOŠČEN PAPIR, ZA GESTETNER-CYKLOSTIL, SPECIJALNI PAPIR ZA RAZMNOŽEVANJE, SE DOBI
VEDNO IN NAJCENEJE PRI **LUD. BARAGA, LJUBLJANA** SELENBURGOVA UL. 6/I. TELEFON št. 2980

Ofertalna licitacija ljublanskega oblasnega odbora

Ljubljanski oblasni odbor razpisuje na podlagi čl. 86. do 89. zakona o drž. rač. z dne 6. marca 1921 in njegovih sprememb odnos. dopolnitev II. pism. ofertno licitacijo za zgradbo 7 opornih zidov na oblasni cesti Kranj — Jezersko.

Proračunjena vsota znaša 457.367 Din; potrebna kavcija 45.900 Din. — Licitacija se bo vršila dne 20. avgusta 1928 ob 11. uri dopoldne v prostorih gradbenega oddelka oblasnega odbora v Ljubljani, Gosposka ulica št. 15, I. nadstr.

Ostali pogoji so razvidni iz razpisa za I. licitacijo (glej uradni list »Samouprava« št. 7 z dne 20. julija 1928).

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po 6% in 7½%

Korespondentinjo

prvovrstno pisarniško moč, zmožno perfektno nemščine, slovenščine in hrvaščine v pisavi in govoru ter nemško in slovensko stenografijo, sprejemmo za takoj. — Lastnoročno pisane ponudbe je poslati: Split d. d. za cement, Portland, Ljubljana.

Kupim stalno vsako množino kostanjevega taninskega lesa

SMREKOVE SKORJE — CELE IN ZDROBLJENE,

smrekove hmeljeve droge, rabljene, dobro ohranjene sode od strojnega in jedilnega olja po najvišjih cenah proti akreditivnemu plačilu.

FRANC OSET, SV. PETER V SAVINJSKI DOLINI.

Motvoz Grosuplje

uporabljati, znači:

hitro in hitro delo
prihranek
sigurnost in
zadovoljnost odjemalcev

Zahtevajte cene in vzorce zastoj in franko

TOVARNA MOTVOZA IN VRVARNA D. D. GROSUPLJE
pri Ljubljani

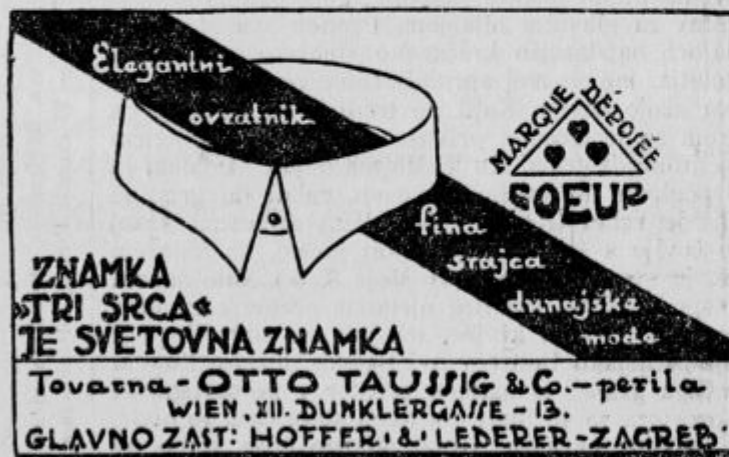
Tudi Vaša obleka

postane zopet kakor nova, ako pustite isto kemično čistiti, barvati, plisirati in likati v tovarni

Josip Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4-6.
Sprejemališče: Selenburgova ulica 3.

Izvršitev v 24 urah. — Postrežba točna. — Cene zmerne.
Plisiranje najnovejših vzorcev.

Sanatorium Dr. Hansa

Graz, Körblergasse 42. Telefon 2352.

Edini zasebni zdravilni zavod za vse operativne, notranje in ženske bolezni, porodne slučaje. — Moderno urejeno. — Višinsko solnce. — Rentgen. Diartermija. — Zdravniki po svoji volji. — Cene zmerne. — Prospekti na zahtevo. —

Obiščite

5. osješki velesojem

od 5. do 15. avgusta 1928

Polovična vožnja na vseh železnica in parobrodih

Legitimacije

po 10 Din pri častnem zastopstvu:

Prva hrvatska štedionica

Aleksandrova cesta, telefon 20-11

„Putnik“, d. d.

Dunajska cesta 1, telefon 24-72

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica št. 4

(popreje pri Belem volu)

Obrestuje

hranilne vloge po najvišji mogoči obrestni meri in je denar pri njej najvarneje naložen, ker jamčijo poleg rezerv in lastnih hiš vsi člani z vsem svojim premoženjem.

Posojila in trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Hranilne vloge nad Din 52.000.000-

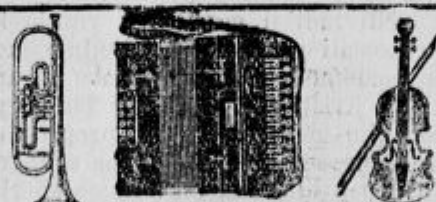
„Spectrum“ d. d. Inž. Kopista, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB
Zrcalno steklo, portalno steklo, masinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala.

Do sedaj najcenejša trgovina v državi!
Skladišče: MEINEL & HEROLD
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGER, MARIBOR št. 107-A.
Violine od Din 35,-, ročne harmonike od Din 85,-
tamburice od Din 38,-, gramofoni od Din 345,-
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega Vam pošljemo brezplačno.

ANT. RUD. LEGATOV ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ

(Koncesijoniran od ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu)

NOVO!

NOVO!

Učni predmeti:

Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo; trgovsko računstvo; trgovska korespondenca in kontorna dela; nauk o trgovini in meničnem pravu; blagovnanstvo; trgovski zemljepis; lepopisje; slovenska stenografija; nemška stenografija; strojepisje; slovenščina; srbohrvaščina; nemščina; italjanščina (neobvezen predmet)

Začetek, dne 3. septembra 1928

Prospekti in vpisovanja pri tvrdki Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100

Uvažuje!

Opozarja se posebno na to, da je trgovski tečaj Ant. Rud. Legat prvi in edini v Sloveniji, kateri je državno koncesijoniran. Imenovani tečaj se torej ne sme zamenjati z drugimi oglasi pod „posamezni pouk“ kateri vzbujajo mnenje, kot da so oblasno dovoljeni. Spricevala enoletnega trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat bodo od zastopnika ministrstva podpisana in imajo torej državno vrednost.

Pozor na nevarnost strele

Karol Pirch

elektrotehnik in specialist za instalacijo strelovodov. Prevzame vse reperatur, pozlačenja, preizkuševanje in nove instalacije pod jamstvom za brezhibno funkcioniranje.

Maribor, Tomšičeva 17
Telefon 123 Telefon

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

naugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Union«, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

**Naznanilo
otvoritve trgovine.**

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril 6. t. m. v novi palači

Pokojninskega zavoda, Miklošičeva cesta 32
moderno opremljeno

trgovino z delikatesnim, specerijskim in kolonijalnim blagom.

Skrbel bom, da bo v zalogi vedno sveže in dobro blago po konkurenčnih cenah in solidna postrežba. Na željo dostavljam tudi na dom, potujočemu občinstvu pa tudi na kolodvor.

Za obilen obisk se najvljudneje priporočam.

F. R. Kovačič.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—, vloge nad Din 300.000.000—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.